

**OMDAT WE ONDANKS
DE VERSCHILLEN
TOCH SAMEN
VERDER WILLEN...**

YEAH!!

Na nachtenlang schrijven, plakken, knippen en stencillen is het eindelijk af.

Alweer een hoop stof om te lezen, veel om te bespreken, om dat daarna weer allemaal op te schrijven of er iets anders mee te doen.

Ja, wat gaan we doen....?

Deze WNC-info nieuwsbrief gaat over het Wolters Noordhof Complex, en over ons (ex-gevangenen, steungroepmensen, vriendinnen en vrienden, kennissen, enz.). De nieuwsbrief is tot stand gekomen nadat we in november twee dagen bij elkaar zijn gaan zitten om te bekijken hoe we verder gaan, en om te praten over de strijd om onze huizen en over hoe we willen omgaan met de aanvallen op ons en onze ideeën.

De eerste dag is gesproken over de ontruiming van het WNC, hoe is die ontruiming verlopen, en wat kunnen we leren uit onze fouten. 's Avonds is er gesproken over bajes (d'r in zitten) en bajesstrijd. De tweede dag is er voornamelijk gesproken over het komende hoger beroep en daarmee samenhangende zaken; wat willen we met het hoger beroep, en met wie en hoe.

Deze WNC info-nieuwsbrief bevat een aar al meningen en ideeën en velen kunnen er nog komen. Het is belangrijk om van zoveel mogelijk (betrokken) mensen te horen hoe zij over zaken denken en wat we daar mee kunnen doen.

12 januari 1991 praten we verder in zaal 100, Wittenstr. 100, Amsterdam. Er zullen dan ook één of meerdere van onze advokates/n aanwezig zijn.

Iedereen is welkom, dus komt allen; laat het even weten als je niet kunt.

Naast de weergave van de gevoerde discussies tijdens 't weekend, staan in deze nieuwsbrief ook een aantal citaten uit diverse blaadjes en uit de Rondbrief die de laatste maanden onder ex-arresta's en steungroepmensen is verspreid. Deze passages geven volgens ons een globaal beeld over hoe er door de diverse schrijfsters/schrijvers wordt gedacht.

Ben je geïnteresseerd naar de hele discussie-stukken en brieven uit de rondbrief, vraag dan aan een ex-WNCarresta, er woont er vast wel een bij je in de buurt.

Iedereen veel plezier bij 't lezen.

OMDAT WE ONDANKS DE VERSCHILLEN

TOCH SAMEN VERDER WILLEN.....

De 3 nu volgende stukken zijn verslagen van een discussie-weekend over de WNC-ontruiming gehouden in november 1990.

Het Wolters Noordhof Complex was een gekraakt woon-werkpand in Groningen. Het is 26 mei j.l. ontruimd. Tegen de ontruiming is verzet geboden. Alle 139 mensen in het gebouw werden gearresteerd. Wekenlang zaten ze vast. De meesten hielden hun mond, sommigen kreeg de politie aan het praten. In juli volgde een massa-proces. De Officier van Justitie wilde iedereen laten veroordelen op grond van artikel 140 (criminele organisatie) maar het werd vooralsnog 141 (openlijke geweldpleging), voor bijna iedereen. Arrestanten en Officier van Justitie gingen in hoger beroep. De Ovj om artikel 140 er alsnog door te krijgen.

De bedoeling van dit weekend was een evaluatie van de actie zelf gekoppeld aan een discussie over hoe verder te gaan met het hoger beroep van de WNC-zaak en het perspectief van links-radikaal verzet.

Na de ontruiming bleek al snel dat veel mensen behoefte hadden om verder te praten over wat er allemaal gebeurd was, wat er goed gegaan is en wat er fout gegaan is, en daarnaast over het nut/perspectief van dergelijke acties in het algemeen. In eerste instantie is de discussie min of meer afgehouden; m.n. met het oog op eventuele veroordelingen leek het beter om daarmee te wachten tot alle arresta's weer vrij waren. Toen dat eenmaal het geval was werd al snel duidelijk dat er onder veel ex-arresta's een grote behoefte was om opgedane ervaringen, zowel bij de actie als in de bajes, uit te wisselen. Dit het liefst met direct betrokkenen zoals andere ex-arresta's en steungroepleden. Op dat moment is het idee ontstaan om een weekend bij elkaar te gaan zitten om de verschillende discussies te voeren. Oorspronkelijk zou dit al in september gebeuren, maar door allerlei factoren (opgedane stress, behoefte aan vakantie, moeizaam lopende voorbereidende discussies, het afhaken van veel mensen) is het uiteindelijk november geworden.

De opkomst was erg laag. Beide dagen ca. 30 mensen. De eerste dag ontstond daardoor de vraag of een evaluatie met zo weinig mensen wel zin had. De meningen liepen uiteen. Uiteindelijk is er voor gekozen om toch met het voorgestelde programma te beginnen. Een evaluatie werd toch zinvol geacht omdat de aanwezigen wel op grond van de opgedane ervaringen door zullen gaan met maatschappelijke en politieke strijd. Er is twee volledige dagen gepraat, alleen aan het toekomst-perspectief zijn we niet meer toegekomen omdat de discussie over het hoger beroep één dag in beslag nam.

EVALUATIE VAN DE ONTRUIMING ZELF.

De evaluaties vonden voornamelijk plaats in twee groepen. De ene groep heeft elke op papier voorbereide stelling afzonderlijk besproken, de andere groep heeft ze meer als leidraad gebruikt.

Bijna iedereen was het er over eens dat daadwerkelijk verzet (moreel) legitiem is. In die zin waren er geen bezwaren tegen de gekozen opstelling om het WNC te verdedigen en de ontruiming tegen te gaan.

Wel vonden een heleboel mensen dat dat verzet dan wel doelgericht moet zijn. Het slopen van café Forum en het advocatenkantoor kon door de meesten niet politiek verdedigd worden. Het heeft daardoor de politieke stellingname die aan de aktie ten grondslag lag voor een deel ondermijnd. Een dergelijk schending (door individuen) van afspraken heeft het voor velen makkelijker gemaakt zich niet meer verantwoordelijk te voelen voor de aktie, en draagt dus bij aan distantiëringen en/of het afleggen van verklaringen.

Verder heeft de pers het slopen van Forum en het advocatenkantoor uitgebuit om een hetze-kampagne te voeren. Maar waarschijnlijk zou de pers, wanneer Forum en het advocatenkantoor niet gesloopt zouden zijn, wel gevallen zijn over

Misschien zou het beter zijn geweest wanneer we na afloop van de aktie toch de pers hadden benaderd. In ieder geval hadden we ons kunnen uitlaten over het vernielen van Forum en het advocatenkantoor. Onze defensieve opstelling heeft misschien meer kwaad dan goed gedaan. Het blokkeerde ook de onderlinge diskussie, en van uitstel komt

blijkbaar afstel (getuige ook de opkomst van dit weekend?).

Bij bepaalde vormen van verzet vinden vaak minder gelukkige gebeurtenissen plaats. Een aantal mensen vraagt zich opnieuw op grond van deze ervaring af of je deze vormen van verzet niet beter met kleinere groepen kan uitvoeren, om te voorkomen dat (sommige) individuen een aktie kunnen laten mislukken.

Deels ligt de oorzaak voor gebeurtenissen als het vernielen van Forum e.d. in het feit dat er altijd individuen zijn die niet aanwezig (willen) zijn bij het maken van afspraken, "omdat ze niet van praten of vergaderen houden." Dat is een realiteit die te betreuren valt, maar waar wel rekening mee gehouden moet worden in de te kiezen strategie.

Ook zou er gekeken moeten worden of je die individuen dan niet beter van een (zo'n) aktie kan weghouden.

Wat keer op keer opvalt bij akties waaraan veel mensen deelnemen is dat de gezamenlijke en gedeelde verantwoordelijkheid ontbreekt. Een klein groepje mensen krijgt altijd alles op hun nek.

Waarschijnlijk is dat onvermijdelijk, maar toch wel erg jammer. In de toekomst zou dit punt veel meer aandacht moeten krijgen; het zegt namelijk veel over het hoe en waarom mensen met verzet bezig zijn, het zegt ook iets over een mate van solidariteit die meer aandacht zou moeten krijgen.

Misschien ligt dit ook wel aan het soort akties. Je zou je misschien moeten afvragen of een aktie niet afgeblazen moet worden als animo of gedeelde verantwoordelijkheid ontbreekt!

Ondanks het feit dat sommige akties wel eens overgeorganiseerd worden, is eigenlijk bijna niemand het eens met de stelling dat akties beter niet voorbereid kunnen worden. Zoiets hangt natuurlijk volledig van het soort aktie, het doel en de omstandigheden af. Daarnaast is het natuurlijk zo dat er altijd gebeurtenissen en akties zijn die spontaan ontstaan. Daarvoor moet natuurlijk ook alle mogelijkheid en ruimte zijn.

Iedereen was het er over eens dat ak-

ties eigenlijk altijd ge-evalueerd zouden moeten worden. Anders leer je weinig van de opgedane ervaringen. Het doel c.q. nut van een evaluatie is namelijk ook dat je je politiek en verzet verder kunt ontwikkelen. Afhankelijk van de aktie zou bekeken moeten worden hoe je het beste kunt evalueren.

Ook de reaktie en het optreden van de macht waartegen we strijden maakt het noodzakelijk te evalueren. We moeten zorgen dat we niet voor één gat zijn te vangen!

EVALUATIE VAN DE STEUNGROEPEN.

Wat in elk geval over de steungroepen gezegd kan worden is dat ze bergen werk hebben verzet en voor veel arrestanten/s belangrijk zijn geweest.

Op dit vlak zijn een heleboel ervaringen opgedaan. Deze zouden eigenlijk openbaar gemaakt moeten worden, omdat mensen er in de toekomst veel aan kunnen hebben.

Dit gaat ook nog gebeuren.

Het idee voor één steungroep voor praktische ondersteuning en één steungroep voor meer politieke ondersteuning wordt onderschreven als zijnde een goede suggestie. Deze steungroepen zullen wel in kontakt met elkaar moeten staan.

Als er tijdens een aktie zaken plaatsvinden die politiek niet meer te verantwoorden zijn, is het toch van belang dat een steungroep doorgaat met het uitdragen van politieke stellingen, zoveel mogelijk op basis van (de) ontwikkelde ideeën. De steungroep moet (desnoods) ook een eigen politiek ontwikkelen. Dat kost tijd, maar daarvoor wordt ze in elk geval dan na 'excessen' niet lamgelegd.

DE MEDIA.

Het belang van de burgerlijke media voor het uitdragen van onze ideeën moeten we niet uitvlakken. Het is daarom van belang om opnieuw te gaan nadenken over hoe we met de pers willen en kunnen omgaan. Indien dat mogelijk is moeten we ze gebruiken.

In de toekomst moet er zoveel mogelijk geprobeerd worden niet zonder ruggespraak op uitnodigingen van de pers in te gaan. Dit om verdeeldheid en tegen-

strijdigheden te voorkomen. Wanneer ruggespraak niet kan, moet zeer nadrukkelijk vermeld worden dat men op persoonlijke titel spreekt.

Er gaapt een kloof tussen onze 'eigen' media en de burgerlijke media. Het direct informeren van mensen op straat, op markten, en andere openbare plaatsen is een mogelijkheid die te weinig aandacht krijgt. Dergelijke propaganda-akties maken het links-radikaal verzet direct tastbaar en aanspreekbaar en werkt verbeterend op onze voor buitenstaanders onbegrijpelijke 'politieke turbotaal'.

Er was best begrip voor de kompromisloze houding van het WNC, maar wat de pers betreft had dit toch anders gemeenten; mogelijk hadden we daarmee meer voordelen weten te behalen.

DE RONDBRIEF.

Na de vrijlating van alle arrestanten/s is er driemaal een vervolg verschenen op de Nieuwsbrieven, onder de naam Rondbrief. Hierin konden alle direct betrokkenen hun mening kwijt over de gebeurtenissen m.b.t. (de ontruiming van) het WNC, en de periode daarna.

Er is nogal wat kritiek op die Rondbrief.

Ten eerste over de manier van verspreiden. Veel mensen vinden dat deze informatie wel wat openlijker verspreid had kunnen worden. De meesten aanwezigen op het discussie-weekend zijn het daar (achteraf) wel mee eens. We moeten voorkomen in een artikel 140 paranoia te vervallen. We moeten ons niet door een bepaalde opstelling van justitie laten wegcensureren, ofwel geen zelfcensuur toepassen.

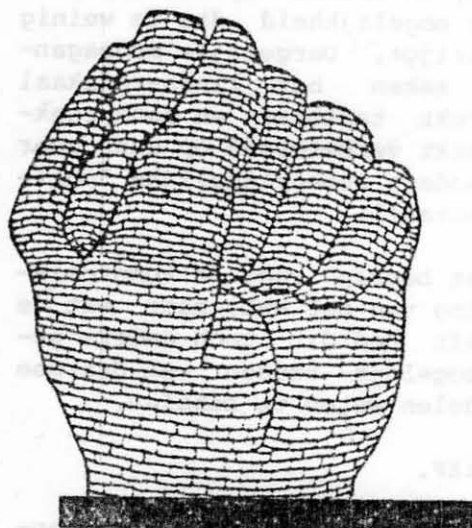
Verder is er nogal wat kritiek binnengekomen op zogenaamde "bepaalde tendenzen" in de Rondbrief. Er wordt zelfs gesproken over "dogmatisch-marxistisch-leninistisch-stalinistische terreur".

Hoewel er ook onder de aanwezigen tijdens dit weekend kritiek op de inhoud van bepaalde stukken bestaat, vindt bijna iedereen de hiervoor genoemde kritiek onterecht.

Dat een bepaalde stijl of visie in de Rondbrief overheersen komt doordat de

kritici hun mening niet op papier zetten. De Rondbrief was tenslotte bedoeld als een inventarisatieblad van ALLE meningen. Alle binnengekomen stukken zijn geplaatst. Er is geen censuur toegepast. De kritici mogen de hand dus ook wel in eigen boezem steken!

schrijf je ervaring naar:
Slagerzicht
Overtoom 274
1015 JB Amsterdam.
(020-128141)

BAJES EN BAJESSTRIJD.

Het optreden van justitie tegen aktievoerdersters tijdens en na de ontruiming van het WNC kan voor Nederland een unicum genoemd worden. Nog niet eerder werden er bij een aktie zoveel demonstranten/s in bewaring gesteld. Voor de meeste demonstranten/s was het hun eerste detentie, als ook een indringende ervaring die (mogelijk) ook gevolgen heeft voor hun opstelling in de toekomst.

De discussies tijdens het weekend maakten duidelijk dat er nog altijd veel vraag is naar de persoonlijke ervaringen van mensen tijdens de arrestatie, het vastzitten, de verhoren, enz.

Sommigen vonden het vastzitten draaglijk, anderen niet. Mensen zijn doorgeslagen, mensen hebben af en toe op hun tong gebeten, weer anderen hadden geen moeite om hun mond te houden.

Deze ervaringen willen we bundelen omdat iedereen er veel uit kan leren, en dat willen we zo spoedig mogelijk uitbrengen in boek- of brochurevorm.

OPROEP aan alle ex-arresta's:

Voorlopig willen we hier volstaan met het noemen van enkele punten die tijdens de discussie over bajes en bajesstrijd naar voren kwamen. Hierin worden door de deelnemersters ook enkele suggesties gedaan op grond van hun ervaringen. Het kan dus goed mogelijk zijn dat anderen op grond van hun ervaringen tot andere bevindingen komen.

In Amsterdam hadden enkele ex-arresta's al een kleine discussie gevoerd over bajesstrijd:

Bajesstrijd krijgt een andere invulling wanneer je zelf gedetineerd bent. De meningen liepen m.n. uiteen over de manier waarop je als niet-gedetineerde steun kan betuigen aan gedetineerden. De ene mening houdt in dat je gevangenen moet benaderen door hen te vragen wat hun behoeften zijn en hoe je hen daarin konkreet kan ondersteunen, en hoe je kan bijdragen aan het verbeteren van hun situatie. De andere mening houdt in dat je meer van 'buiten af' aktie voert tegen (het bestaan van) de bajes. Doel hierbij is de opheffing van bajessen (en inrichtingen), op grond van de politieke visie dat bajessen het uiterste dwangmiddel van een (machts-)systeem is om mensen te dwingen in het systeem mee te draaien. Je voert dus de strijd vanuit jezelf en ondersteunt daarbij ook degenen die 'binnen zitten'.

Natuurlijk sluiten deze twee wegen elkaar niet uit.

Deze discussie uit Amsterdam werd samengevat verteld om het gesprek op te starten. Vervolgens werd er verder gegaan met een stelling:

"Direkte kontakten met de gevangenen zijn echter een onderdeel van een verzetsstrijd, die de bajes als basis van de repressie-machine ziet, en zijn nationale en internationale politieke dimensie begrijpt, in het kader van de sociale kontrôle en disciplineren. De bajes werkt aan twee kanten van de muren, en het bewijs dat het principe van de afschrikking niet funktioneert, moet door beide kanten gelijkerwijs gebracht worden in een kollektieve inspanning.

Wij die opgesloten zitten kunnen er voornamelijk aan bijdragen door de weigering om de rug te buigen, ons te verzetten met behulp van alles, wat wij zijn en hebben, tegen harde en sluipende muren met de wil om te overleven, als volwaardige mensen. De mensen buiten hebben o.a. de plicht om de verschillende angsten, bijvoorbeeld die voor de bajes offensief te bestrijden. Om dit konflikt te kunnen voeren, moeten de eigen angsten erkend worden, maar moet ook gelijktijdig naar de vluchtwegen gekeken worden. Ik ben voor afgewogenheid. Afgewogen in die zin dat we tegenover de analyse van de politieke en psychologische vernietigingsstrategie van de isolatiefolter datgene tegenoverstellen, wat wij geleerd hebben aan strijd en verzettalent, want ik denk dat dit niet weinig is. Zeker, geen aanleiding tot overmoedigheid en onbezonnen roekeloosheid, maar wel geschikt om de zekerheid in leven te houden, dat de bak geen synoniem voor "death end" is. Het wordt tijd dat wij de angst voor de bak thematiseren, want deze is afgedankt als rechtvaardiging voor terugtrekmanoeuvres." (citaat van Claudia Bislin in de brochure 'Weigeren te getuigen').

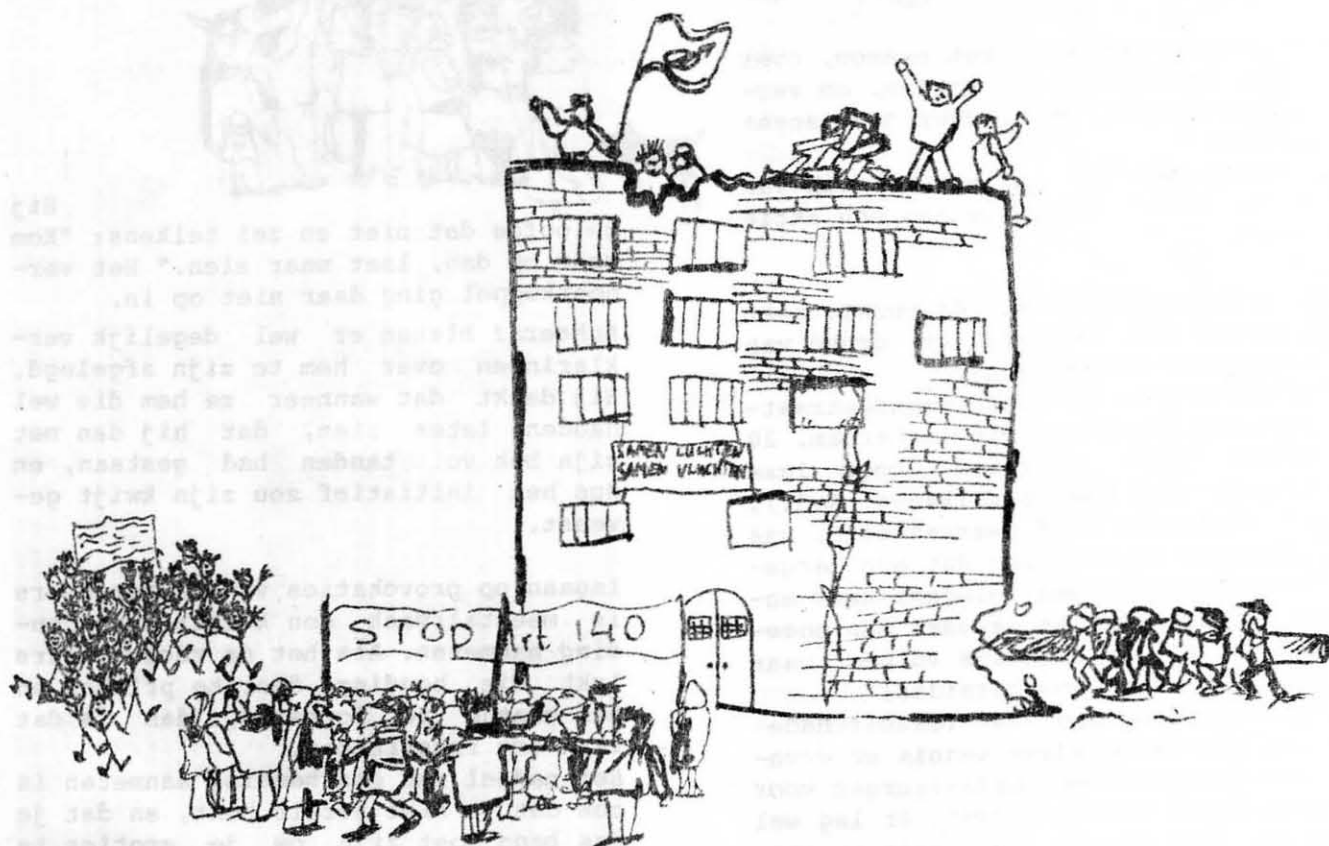
Dit citaat gaat (o.a.) over angst, en naar aanleiding daarvan werd er gesproken over de angst voor de bajes, voor het vastzitten, de angst voor de onderdrukingsmechanismen van het systeem.

De vraag die ons met name bezighield is of mensen op grond van de recente ervaring angst hebben om verder actie te voeren, angst om dan weer opgesloten te worden.

Logisch volgen daarop verschillende antwoorden:

Wel bang, niet bang/minder bang.

Enerzijds weet je nu wat je te wachten staat en kan je je daarop mentaal voorbereiden. Anderzijds kan je niet helemaal voorzien hoe het is om in een andere situatie opgesloten te worden. Zo'n situatie is bijvoorbeeld ook opgesloten te worden na een proces. Door de vaak lange tijd die tussen de actie en de hechtenis zit is de direkte reden een beetje naar de achtergrond verdwenen, en je voelt je ook meer op jezelf aangewezen. Je krijgt ook meer te maken met andere gevangenen. (Nu zaten de WNC-gevangenen veelal in grotere groepen bij elkaar, soms afgezonderd van andere gevangenen, soms tussen andere gevangenen). Hoe ga je daar dan allemaal mee om?

In ieder geval heeft de ervaring (ons) geleerd dat je je niet moet laten neerslaan door die angst.

Als je een actie doet doe je er goed aan je af te vragen waarom je iets doet en wat de risico's daarvan zijn; dan ben je al gedeeltelijk voorbereid en is een eventuele gevangenhouding in elk geval niets onverwachts meer. Dan vermindert de angst of maakt die beter hanteerbaar.

VOORBEREIDEN.

Als je je verzet tegen het heersende systeem moet je weten dat de macht/-vijand je niet ongemoeid zal laten, niet bij geweldloze -, en niet bij andersoortige acties. Met alle middelen zullen ze het verzet willen breken, ze zullen het verzet proberen in te kapselen, ze zullen een verdeel - en heerspolitiek voeren.

Als je je verzet is het daarom nodig te beseffen dat ook een detentie mogelijk tot de gevolgen behoort.

Dus: praat er over met mensen, over hoe het is om vast te zitten, om verhoord te worden. Praat over jouw angst daarvoor!

En realiseer je ook het gebruik van art.140 WvSr. voor je aan een actie meedoet.

Dit is natuurlijk niet de eerste keer dat mensen dit zeggen (op grond van hun opgedane ervaringen).

Bijvoorbeeld na de Tesselschadestraat-ontruiming (kraakpand in Amsterdam, 20 november 1989 ontruimd voor luxe woningen. Ook met barrikades. Red.), waarbij niemand werd gearresteerd, was de algemene inschatting dat een dergelijke ontruiming een volgende keer anders zou aflopen. Er zouden dan ongetwijfeld wel arrestaties volgen. Daar zouden we ons op voorbereiden!

De steungroep van de Tesselschadestraat zou de opgedane kennis en ervaringen doorgeven en (mede-)zorgen voor continuïteit in ons verzet. Er lag wel een intentie om een discussie te voeren over hoe om te gaan met de veranderende en toenemende repressie, over de angst daarvoor, enz. Maar het is bij de intentie gebleven.

Helaas hebben de (meeste) mensen van destijds n.a.v. de WNC-ontruiming de draad (die ze kwijt waren geraakt?) niet weer opgepakt.

Het is nu onze taak die draad wel vast te houden, en uit te spinnen, en door te geven, en te verweven, ons met elkaar.

DE VERHOREN.

Lange tijd is er gepraat over de verhoren. We hebben onze ervaringen daarover uitgewisseld, waaruit naar voren kwam dat je het beste echt niets kunt zeggen, hoe onbenullig dan ook. Wat verhoortijd betreft schijnt het niets uit te maken. Sommigen konden na een halve minuut weer gaan, anderen pas na twee-en-een-half uur.

Het belangrijkste is om zelf het initiatief te houden tijdens de verhoren, dat schijnt met zwijgen het beste te lukken. Zo vertelde één iemand dat hij steeds te horen kreeg dat er verklaringen over hem waren afgelegd.

Hij geloofde dat niet en zei telkens: "Kom maar op dan, laat maar zien." Het verhoorkoppel ging daar niet op in.

Achteraf bleken er wel degelijk verklaringen over hem te zijn afgelegd. Hij denkt dat wanneer ze hem die wel hadden laten zien, dat hij dan met zijn bek vol tanden had gestaan, en dus het initiatief zou zijn kwijt geweest.

Ingaan op provokaties van rechercheurs is meestal/vaak een kwestie van houding aanmeten. Als het de rechercheurs lukt die houding door te prikken en een gaatje te forceren, dan is dat vaak erg frustrerend.

Het nadeel van een houding aanmeten is ook dat je niet jezelf bent, en dat je dus bang moet zijn om je emoties te tonen, dat je jezelf vaak moet verbijten, dat je niet jankt als je moet janken, en daardoor kunnen ze je raken.

Als je tegen jezelf zegt dat het je niet interesseert dat zij weten hoe je je voelt, en je laat zien dat je je niet altijd even sterk voelt, dan sta je sterk, want dan kunnen ze je daar niet op pakken.

Door niet jezelf te zijn leg je jezelf beperkingen op. Dat werkt ook zo met brieven schrijven. Door de angst dat zij weten wie je relaties zijn en dat ze daar misschien misbruik van maken, besluiten mensen niet te schrijven. Daarmee isoleer je jezelf. Daar kunnen zij net zo goed misbruik van maken. Het kan echter ook allemaal anders werken. Probeer uit te zoeken waarmee en hoe jezelf het beste uit de voeten kan!

Er is nog een argument om helemaal niets te zeggen, en dat is dat ze niet achter je nationaliteit komen. Wanneer je met meerdere mensen wordt opgepakt 'bescherm' je daarmee ook eventuele buitenlanders. En als je toch praat, spreek dan bijvoorbeeld engels of een andere vreemde taal.

ARBEID.

Als je gedetineerd bent bestaat bajesstrijd voor een groot gedeelte uit de afweging maken hoeverre je in het systeem meedraait.

Eén van de punten waarop dat speelde is de arbeid in de bajes.

Is de keuze om te gaan werken een persoonlijke of politieke keuze?

Een stelling was: "Werken in de bajes is per definitie collaboreren met het onderdrukkingssysteem."

Het blijft een moeilijk punt.

Een motivatie om wel te gaan werken is dat je contact hebt met medegevangenen. Dat stelt je in staat om discussie met ze aan te gaan en te verduidelijken waar je voor staat. Je kan zo ook met anderen gevangenen samen tegen het bajesysteem ageren.

Als je niet gaat werken kom je in isolatie. Voordeel is dat je je niet compromitteert aan het systeem door het uitvoeren van dwangarbeid. Dwangarbeid is nooit een vrije keus, het woord zegt het al!

Nadeel is dat je geen (nuttige) contacten met je medegevangenen hebt, en je dus ook niet uit kunt leggen waarom je hiervoor kiest.

Echter, meestal zitten er meerdere gevangenen in isolatie. Misschien kan je contact met hen krijgen, hoe beperkt dan ook.

Als je met een grote groep vastzit, zoals nu bij het WNC het geval was, is een gezamenlijke opstelling erg belangrijk. Juist door een gezamenlijke opstelling binnen de bajes kan je beter omgaan met het verbroken contact met de buitenwereld. Zelfs wanneer je dus allen 'kiest' voor isolatie geeft dat toch het gevoel dat je niet alleen staat.

We kunnen er echter niet omheen dat er mensen zijn die het wel nodig hebben om toch te werken. Dat kan om uiteenlopende redenen zijn.

Maar het is wel goed te bedenken wat voor werk je doet en waarom. (Wat is het (persoonlijke) belang van de ene gevangene die bouten en moeren in elkaar draait en de andere gevangene die ze weer uit elkaar haalt? Is hier niet eerder sprake van een bezigheidstherapie om gevangenen rustig te houden? Worden gevangenen hier niet gebruikt als zeer goedkope arbeidskrachten?).

Verschillende opstellingen (in deze) kunnen elkaar ook aanvullen en ondersteunen. Het valt in zijn algeenheid niet goed te overzien hoe. Soms kunnen werkenden met niet-werkenden contacten onderhouden (zoals bijvoorbeeld in Hoogeveen waar enig contact mogelijk was met een NN die in beperkingen zat).

Het is belangrijk met elkaar hierover te discussiëren zodat je in ieder geval niet tegen elkaar uitgespeeld kan worden (zoals in Scheveningen, waar de ene cellenvleugel wel werkte en de andere vleugel niet).

DE HONGERSTAKING.

De meesten die in hongerstaking waren hebben ervaren dat er niet te lichtzinnig naar dit middel gegrepen moet worden. Het moet als laatste middel beschouwd worden, omdat het zo zwaar is. Voor de vrouwen in Winschoten was er geen andere keuze meer omdat andere aktievormen al aan de orde waren geweest (bijv. zit - en lawaai-akties). Voor de vrouwen is het een hele spontane, emotionele aktie geweest, achteraf vinden ook zij dat het beter was geweest er van te voren over te discussiëren (wat echter weer niet mogelijk was).

De solidariteitshongerstakingen zijn wisselend ontvangen. De steungroepen wisten niet zo goed wat ze er mee moesten. De vrouwen in Winschoten voelden zich er erg door gesteund. Probleem was wel dat in andere bajes- sen andere eisen werden toegevoegd. Doordat de kommunikatie tussen de bajes- sen slecht was, was het onmogelijk om gezamenlijk tot een beëindiging, of tot discussie (daarover) te komen.

Het zou goed zijn van te voren een discussie te voeren over het fenomeen hongerstaking, over het hoe, waarom, hoe lang.

LAWAAIDEMO'S.

De lawaaidemo's waren te gek. Alleen toen duidelijk was dat er bij de bajes- sen een mogelijkheid was tot kommun- niceren, had daarvan gebruik gemaakt moeten worden om informatie uit te wisselen.

Gevangenen wilden dat vaak, maar konden niet boven het lawaai uit komen.

Voor een politiecel gaat deze mogelijkheid meestal niet op en is veel lawaai des te belangrijker.

DE POST.

Veel post bestond uit kaartjes met teksten als "Wat erg dat je vastzit", "Liefde en kracht", "We denken aan je". Heel lief, maar veel arresta's hebben meer baat bij persoonlijke post. Informatie van buiten verschaft stof tot nadenken en de mogelijkheid ergens op te reageren (dus dat is ook een mogelijkheid de tijd aangenaam door te komen).

Persoonlijke brieven inspireren en stimuleren. Ook (konstruktieve) kritiek is een stimulans.

Post is voor arresta's erg belangrijk. Ook en misschien vooral over leuke en grappige dingen. Wees niet bang ook daarover te schrijven en voel je niet schuldig. Het is moeilijk om met ge- vangenen te schrijven, maar daar is alleen overheen te komen door het te doen!!

Oproep: schrijf meer met gevangenen!

Verder is er ook nog gesproken over hiërarchiën en seksisme binnen de bajes. Over dit onderwerp valt echter nog veel te zeggen. We willen hier dan ook nog over doorpraten en t.z.t. een goed en uitvoerig stuk daarover op papier zetten.

Tot zover enkele punten uit de diskus- sie over de bajes en bajesstrijd. Met het oog op verzet in de toekomst is het een onderwerp waarbij we vaker stil zouden moeten staan; en daarbij leren uit gemaakte ervaringen. Heb je deze? Stuur ze op: Slagerzicht, Over- toom 274, 1015 JB Amsterdam.

Dit is een verslag van de discussie die gevoerd is over hoe om te gaan met mensen die verklaringen afleggen tegenover de smeris, toegespitst op de groep ex-arresta's van de WNC-ontruiming, en hoe deze groep, al dan niet gezamenlijk, het hoger beroep in wil gaan.

Aanwezig bij de discussie waren een aantal ex-arresta's, mensen uit verschillende steungroepen en nog een aantal belangstellenden. Alhoewel de meningen tijdens de discussie verdeeld lagen, zijn we toch tot een gezamenlijk besluit gekomen.

Omdat we niet willen pretenderen het enige juiste besluit genomen te hebben en het belangrijk vinden dat deze discussie hiermee niet ophoudt maar juist door blijft gaan, proberen we in dit stuk een zo volledig mogelijk beeld te geven van de discussie. Dit is volgens ons ook belangrijk vanwege de meestal hoog oplopende emoties rondom dit onderwerp, waarbij vaak direkt verhalen over verraad en uitsluitingen de ronde doen. Praten over verklaren, verraad ligt in een taboe-sfeer, de woorden hebben een nare bijmaak. Als je bezig wilt met duidelijkheid scheppen wordt je al snel beschuldigd van PVK-praktijken. (PVK was enkele jaren geleden een groepje dogmatische krakers dat wat zij als 'Verraad' zag hard wilde afstraffen. Red.) Deze vergelijking gaat mank, het doel van de PVK was niet de discussie, maar het afbreken van (de resten van) de kraakbeweging, het doel is nu juist wel de discussie, het komen tot een goede manier om met deze dingen om te gaan.

Over de term verklaardersters die gebruikt wordt in dit verslag; deze groep is in tweeën onder te verdelen. Namelijk mensen die over anderen verklaard hebben en mensen die alleen over zichzelf verklaard hebben, maar daarbij gewild of ongewild ook over structuren (voorbereiding, taakverdeling)gepraat hebben. Hierbij hebben sommige mensen zich gedistantieerd van de aktie. Met name in verband met artikel 140 kan het blootstellen van structuren gevaarlijk en belastend voor anderen zijn. Wat betreft mensen die over anderen verklaard hebben stond voor bijna alle aanwezigen vanaf

het begin vast, dat we wat het hoger beroep aangaat niet meer met hen willen samenwerken. Hier werd tegenin gebracht dat doorslaan/verklaren een aktie-risico is dat je op de koop toe moet nemen, omdat je anders te hoge eisen stelt aan mensen. Hier tegenover staat dat je inderdaad nooit 100% uit kunt sluiten dat je gaat verklaren als je in een klote situatie zit, maar bij kletsen over anderen tegen de smeris ligt een grens, dat doe je gewoon niet.

Het vertrouwen in mensen die dat wel doen is op dit moment dusdanig onderuit gehaald dat samenwerken bij het hoger beroep onmogelijk is.

De term verklaardersters gaat verder in dit stuk dan ook alleen over mensen die over zichzelf en structuren gepraat hebben.

Om te beginnen is er in juli door een vrij grote groep ex-arresta's (en steungroepleden) een stuk(je) uitgebracht over hoe wij om willen gaan met mensen die verklaard hebben. De bedoeling was toen om met alle verklaardersters individuele gesprekken te voeren zodat duidelijk zou worden hoe, waarom en wat mensen verklaard hebben. Aan de hand van deze gesprekken zou gezamenlijk besproken worden of verdere samenwerking mogelijk was. Kriteria hierbij waren: openheid, er zelf mee naar buiten komen, eerlijkheid en zelf initiatieven nemen (naar de rest van de groep toe). Verder werd belangrijk gevonden dat we hier allemaal van zouden kunnen leren en dat deze ervaringen meegenomen worden in de toekomst. Uiteindelijk hebben deze gesprekken niet overal plaatsgevonden, in een aantal steden zelfs niet of nauwelijks, en verder zaten er grote verschillen in hoe er met mensen gepraat is. Dit soort gesprekken zijn ook hartstikke moeilijk, er ligt al snel een verwijt van subjektiviteit of vriendjespolitiek. Een probleem daarbij was ook dat de kommunikatie landelijk gezien niet altijd even goed liep (zeg maar slecht) zodat er veel onduidelijkheid bleef bestaan over de uitkomst van de gevoerde gesprekken.

Inmiddels is het november, duidelijkheid over verklaardersters en hoe met hen om te gaan is er nog steeds niet. Voor een aantal mensen duurt het alle-

maal te lang, ze hebben geen zin om nog weer gesprekken te gaan voeren, mensen die mee willen doen met een gezamenlijke procesvoorbereiding hadden dat in de tussentijd al lang duidelijk kunnen maken (wat overigens ook geldt voor niet-verklaardersters). Als ze dat niet doen, dan willen ze blijkbaar niet, dan moeten ze het zelf maar uitzoeken. Alhoewel dit feitelijk een keuze is die voortkomt uit frustratie (waarom laten niet meer mensen wat van zich horen!) is het voor een aantal mensen wel een belangrijke motivatie om het hoger beroep alleen met die mensen gezamenlijk te voeren die zelf wat van zich laten horen en zich er voor in willen zetten.

Wat betreft de politieke beweegredenen voor hoe en met wie verder samenwerken bij het hoger beroep, vielen de meningen (grofweg) in twee standpunten uiteen:

1. Een algemene scheiding aanbrengen tussen verklaardersters en niet-verklaardersters bij de procesvoorbereiding en verdediging. De argumenten hiervoor zijn: duidelijk willen maken dat verklaren niet kan, dat we als we opgepakt worden niets aan de smeris te vertellen hebben, en dat als je wel een verklaring aflegt dit consequenties heeft.

Verder werd hierbij aangevoerd dat je niet kunt gaan scheidsrechteren tussen mensen die dit of dat verklaard hebben, of daar zus of zo mee omgaan. Daarbij komt dan nog dat er juridisch gezien tegenstrijdige belangen kunnen bestaan tussen verklaardersters en niet-verklaardersters.

2. Wel samenwerking met verklaardersters in het hoger beroep. Een scheiding vindt dan plaats aan de hand van criteria (openheid, eerlijkheid, eigen initiatief, e.d.). Met mensen die niet willen praten over hoe hun verklaringen tot stand zijn gekomen of er over liegen, bestaat geen basis voor verdere samenwerking.

Argumenten hiervoor zijn: je gaat zorgvuldiger met mensen om, mensen met wie je iets deelt en eventueel ook verder dingen kunt doen. Bovendien is er wat verklaren betreft ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid, er zijn bij de actie fouten gemaakt die er toe geleid kunnen hebben dat mensen zijn gaan verklaren (mensen te laat gevraagd, niet voorbereid of op de hoogte gebracht van afspraken, alhoewel daar natuurlijk ook een eigen verantwoordelijkheid ligt, de niet geplande sloop van Forum e.d.).

De praktische invulling van standpunt 2 (om het zo maar even te noemen) zou dan, net als na juli, bestaan uit het voeren van individuele gesprekken met mensen, waarna gezamenlijk besloten wordt. De kritiek hierop was dat dit tot nu toe niet echt gewerkt heeft en dat de criteria te vaag werden gevonden. Zodat je dan toch, subjectief, aan het scheidsrechteren bent.

Hierop werd gezegd dat de criteria op dit moment inderdaad niet echt duidelijk liggen, maar dat ze juist door de gesprekken wel aan te gaan steeds duidelijker kunnen worden.

Over standpunt 1: dit werd enerzijds betiteld als een poging om binnen de beweging duidelijk te maken dat er grenzen getrokken moeten worden. Dat als je wel met verklaardersters samenwerkt het gegeven, dat er steeds weer verklaringen worden afgelegd bij acties, terwijl iedereen het erover eens is dat dat hartstikke stom en fout is, weer met de mantel der liefde bedekt wordt. Zoals in het verleden zo vaak gebeurt is. Dat als we onszelf en elkaar serieus willen nemen, het maar eens duidelijk moet worden dat verklaringen afleggen zowel voor anderen als jezelf gevolgen heeft.

Anderzijds werd standpunt 1 een zwakke bod genoemd; je schreeuwt heel hard "Ho!", maar wat komt daarna?

De discussie over dat 'de beweging' helemaal geen eenheid is en mensen vanuit heel verschillende achtergronden en motivaties met verzet bezig zijn is nog nauwelijks gevoerd. Stellen dat verklaren niet oké is en dat

we het daar allemaal mee eens zijn suggereert een eenheid, een politieke identiteit die er op dit moment niet is.

M.a.w. deze discussie moet opgestart worden en van daaruit kunnen we pas bezig met het creëren van duidelijkheid en het opstellen van criteria i.v.m. verklaren en hoe daar mee om te gaan.

Als je je alleen maar bezig houdt met afgrenzen, dan wordt het isolement waarin de beweging zich toch al bevindt alleen maar groter. Wanneer je dat isolement wilt doorbreken moet je juist niet mensen afstoten of laten vallen, maar de discussie aangaan. Praten over overeenkomsten en verschillen en dan kijken wat je gezamenlijk kunt doen (hier werd het voorbeeld van de Hafenstrasse in Hamburg aangehaald, waar mensen veel tijd en energie hebben gestoken in het praten met mensen uit allerlei verschillende hoeken, waarbij aangegeven werd dat er verschillen maar ook overeenkomsten waren, waardoor er een basis voor breed verzet ontstond.).

Uit dit laatste stuk (over mensen afstoten, laten vallen) lijkt een tegenstelling te spreken die er tijdens de discussie niet was. Iedereen vond het belangrijk dat deze discussie door blijft gaan en niet afgekappt wordt. De mensen die wel een gescheiden procesvoering willen, willen hiermee niet mensen laten vallen of uitsluiten van acties.

Door te praten over gezamenlijk verder gaan, en naar overeenkomsten kijken, kwamen we op een gegeven moment uit op hoe we ons willen opstellen rond het hoger beroep.

We willen ons niet laten verdelen door de repressie en proberen van het defensief in het offensief te gaan. Verzet tegen de ontruiming van onze panden en verzet tegen aanvallen op onze ideeën en manier van leven is niet crimineel. Zij (de staat, justitie) proberen ons te kriminaliseren en ons verzet te breken onder andere d.m.v. wetsartikelen als artikel 140. Hierbij hoort overigens ook de manier waarop bijvoorbeeld artikel 141 opgerekt wordt om ons te pakken.

Er zijn verschillende manieren om hier mee om te gaan: je kunt in je schulp kruipen en afzien van verzet, maar je kunt ook proberen je niet te laten bepalen door hun wetsartikeltjes, zelf je keuzes te maken en te stellen dat het organiseren van verzet niet crimineel is, maar legitiem.

De discussie over artikel 140 hoort niet slechts thuis in de rechtzaal, waar de uitkomst toch al vast ligt, maar moet zo breed mogelijk gevoerd worden. Dat betekent er mee naar buiten treden, de straat op gaan en mensen aanspreken, duidelijk maken waar wij mee bezig zijn en waarom. Momenteel zijn er plannen voor info-avonden, een manifestatie, folders uitdelen op markten en pleinen e.d.

Hierna is nog een tijd doorgepraat over de verschillende standpunten m.b.t. verklaardersters. Uiteindelijk kwamen we tot een soort compromis. De meesten wilden geen algemene scheiding tussen verklaardersters en niet-verklaardersters bij het hoger beroep, maar tegelijkertijd waren er maar weinig mensen die nog veel heil zagen in een nieuwe reeks van individuele gesprekken met verklaardersters (wat, zoals al eerder genoemd, grotendeels voortkomt uit het gegeven dat een heleboel mensen, zowel verklaardersters als niet-verklaardersters, zelf niets meer van zich laten horen). Feitelijk blijft hierdoor wel een scheiding tussen verklaardersters en niet-verklaardersters in stand.

Besloten is nu dat er een nieuwe bijeenkomst komt op

12 januari 1991,

om 14 uur,

in ZAAL 100, Wittenstr.100,
te Amsterdam,

om
verder te praten over de invulling van het hoger beroep. Hierbij worden alle ex-arresta's van het WNC (behalve zij die over anderen verklaard hebben) daarvoor uitgenodigd. We willen dus wel verder praten met verklaardersters, maar mensen moeten dan wel zelf aangeven dat zij dat ook willen, door te komen (en eventuele vragen over het hoe en waarom van hun verklaringen te beantwoorden). Overigens vonden de meeste mensen dat de term verklaardersters in dit geval zou moeten worden vervangen en uitgebreid met: mensen die zich vóór, tijdens of na de WNC-actie a-solidair hebben opgesteld, d.w.z. zich niet aan de gemaakte afspraken gehouden hebben.

Inmiddels is er ook overleg geweest met de voorgestelde groep advocaten.

Omdat we kiezen voor een principieel politieke verdediging (die bijvoorbeeld niet ingaat op individuele bewijslast tegen mensen) willen we de gezamenlijke verdediging beperken tot deze groep advocaten. Deze groep bestaat uit: Bakker-Schut, Prakken, Seegers, Veldman en van Laarhoven uit Amsterdam; Zumpolle en Kubatsch uit Utrecht; van der Vugt en Deij uit Rotterdam; en Eelsing uit Assen.

De vraag is nu of iedereen die mee wil doen met de gezamenlijke procesvoorbereiding en verdediging, contact op wil nemen met haar/zijn eigen advocaat/advokate met het verzoek de zaak over te dragen aan deze groep van 10 advocaten. Koördinator voor de verdeling van mensen over deze advocaten is:

Maarten Zumpolle,
Nachtegaalstraat 82bis,
Utrecht.

Hierbij nogmaals het verzoek om ook te komen op de landelijke bijeenkomst van 12 januari, zodat we kunnen inventariseren wie er wel of niet meedoet met de gezamenlijke procesvoering. Als je dan niet kunt, graag afmelden bij iemand die wel gaat.

Groningse rechtbank gebruikt openlijke geweldpleging als vangnet Criminele organisatie blijft vaag wetsbegrip

Van onze juridisch medewerker
AMSTERDAM — De Groningse rechtbank heeft in haar vonnis in de strafzaak tegen de ex-krakers van het Wolters-Noordhoff-complex (WNC), alle verdachten vrijgesproken van deelname aan een criminele organisatie, zoals bedoeld in artikel 140 van het Wetboek van Strafrecht. Niettemin laat het vonnis de vaagheid en daarmee de elastieke toepassing van artikel 140 in stand.

Alle verdachten was ten laste gelegd deelneming aan een criminele organisatie, openlijke geweldpleging en verspreiding van de openbare weg met gevaar voor het verkeer. Over de wegverspreiding kon de rechtbank kort zijn. De barricades werden opgeworpen om vier uur 's ochtends en dan valt niet vol te houden dat gevaar voor het verkeer te duchten was. Zonder dat is veroordeling op grond van artikel 162 van het Wetboek van Strafrecht niet mogelijk. Moeilijker lag het bij de deelneming aan een criminele organisatie. Artikel 140 van het Wetboek van Strafrecht bedreigt met vijf jaar gevangenisstraf de „deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven”. Twee jaar geleden heeft het Arrondissementsrechtbank van de Nijmegen-Marienburgzaak deelnemers aan het krakersverzet veroordeeld wegens overtreding van artikel 140.

Hierdoor geïnspireerd vorderde de officier van justitie in Groningen negen maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf tegen het hele in het WNC aangehouden gezelschap. Volgens de officier vormde dat een organisatie die „tot oogmerk had het plegen van misdrijven, te weten opzettelijk brandstichten, zware mishandeling en het wederrechtelijk vernielen of beschadigen van goederen”.

Artikel 140 is — zoals de hoogleraar in het strafrecht A. Swart het uitdrukt — lange tijd een „muurbloempje”

onder de strafbepalingen gebleven: het werd zelden toegepast. In 1930 kreeg Sukarno vier jaar gevangenisstraf wegens zijn deelneming aan en leiderschap van de Partij Nasional Indonesia. De Westduitsche Folkerts mocht volgens de Hoge Raad in 1978 worden uitgeleverd, omdat hij als RAF-lid deelnam aan een criminele organisatie.

Pas in de jaren tachtig ontdekte het OM dat artikel 140 — als men maar wil — vele diensten kan bewijzen. Bedrijven die zijn opgericht om de belasting te ontduiken, een autocentrum dat zich van opleidingspraktijken bedient en drugssyndicaten werden ermee aangepakt. Sinds enkele jaren tracht het OM ook de bewoners van een kraak-

**Volgens maatstaf
OM ook Greenpeace
criminele vereniging**

pand die zich tegen ontruiming verzetten, onder de werking van artikel 140 te brengen.

De meeste delicten worden niet door één enkele dader gepleegd en een „organisatie” is dus snel geconstrueerd. Het elastieke karakter van artikel 140 heeft enkele oorzaken. De strafbepaling geldt bij iedere — feitelijke of juridische — organisatie, die een crimineel oogmerk heeft. Het oogmerk kan zich richten op willekeurig welk misdrijf. Dat oogmerk hoeft niet per se reeds tot verwezenlijking geleid te hebben. Voor de strafbare deelneming aan de organisatie is voldoende dat men het criminele oogmerk kent en dat men de organisatie niettemin op enigerlei wijze steunt.

De consequenties zijn zeer vergaand. De minister van Justitie noemde enkele jaren geleden het Dierenbevrijdings-

front als voorbeeld van een organisatie waarop artikel 140 van toepassing zou zijn. Hij had niet zo goed — maar even gekunsteld — Greenpeace kunnen noemen. Die organisatie belemmert immers bij tijd en wijle — en niet zonder gevaar — de scheepvaart. En dat is strafbaar.

Volgens de maatstaven van het Arrondissementsrechtbank van de Nijmegen-Marienburgzaak en die van het Groningse Openbaar Ministerie hadden Slavenburgs Bank en wellicht ook het ABP eveneens als criminele organisaties gekwalificeerd kunnen worden. En wat te denken van een bedrijf dat milieudelicten pleegt of zijn know-how mede put uit — strafbare — bedrijfsespionage? Of de wilerploeg die zich van doping bedient?

Het gaat bij artikel 140 dus niet om de vraag of drugshandel, geweldpleging, fraude of het milieudelict zelf voor bestrafing in aanmerking komen. Integendeel, laat het OM op dat punt zijn werk maar doen. Maar de versluierende toepassing van „deelneming aan een criminele organisatie” leidt tot uitholling en ondergraving van tal van strafrechtelijke begrippen en waarborgen.

De elastische eigenschappen blijken pas goed als men nagaat wie zoal „deelnemers” aan een criminele organisatie kunnen zijn. Moet de werknemer van Slavenburgs Bank, het ABP of de andere genoemde „criminele bedrijven”, die (toevallig) op de hoogte is van de criminele activiteiten van zijn superieuren of collega's, ontslag nemen, omdat hij anders als „deelnemer” van die organisatie de gevangenis kan indraaien? En hoe staat het met de nette rekeninghouder van Slavenburg, die wel wist dat zijn bank dingen deed die niet deugden? En de niet-dopinggebruikende ploegmaat in de Tour of de oude dame die jaarlijks een girotoeslag aan het Dierenbevrijdingsfront overmaakt?

Volgens het Groningse OM was voor deelneming aan de criminele krakersorganisatie voldoende dat iemand bij de ontruiming in het pand aangekomen was. Daaraan deed niet af dat daarvoor iedereen die zich op straat bevond in het pand was „teruggedreven”. In dit vangnet voor deelnemers vielen dus ook degenen die bijvoorbeeld voor het eten zorgden. Op die manier kan ook de echtvereniging tot criminele organisatie vervallen: als de een inbreekt en de ander koffie zet, broodjes smeert en de was doet.

Ook zij die het kraakpand graag gewoon hadden willen verlaten, maar er niet uit konden en zich dus letterlijk tussen twee muren bevonden, waren volgens het Openbaar Ministerie strafbaar.

De rechtbank mag dan nog enige voorzichtigheid in acht genomen hebben bij de toepassing van artikel 140, bij de beoordeling van de openlijke geweldpleging laat zij deze volledig varen. De rechtbank heeft aangenomen dat ieder van de 136 verdachten „openlijk en waarneembaar voor het publiek, met verenigde krachten geweld heeft gepleegd tegen personen en goederen”. Dit geldt voor alle verdachten. Dus ook voor hen die binnen het complex zijn gebleven en daar broodjes smeerden, pleisters plakten of helemaal niets deden.

Waar het vangnet niet bij artikel 140 werkte, paste de rechtbank het hier zonder mankeren toe en veroordeelde alle verdachten. Daarmee is dit artikel — 141 van het Wetboek van Strafrecht — te ver opgerekt.

Het Openbaar Ministerie gaat in beroep. Het houdt vast aan de toepasselijkheid van artikel 140 en is niet tevreden met de strafmaat. Verwacht mag worden dat ook de verdachten in beroep gaan en zullen opkomen voor beoordeling op de individuele verantwoordelijkheid ten aanzien van de openlijke geweldpleging.

In september doet de Hoge Raad uitspraak in de Nijmegenzaak. Hopelijk trekt de raad duidelijke en restrictieve lijnen voor de toepassing van artikel 140, zodat het zijn plaats als muurbloem terug krijgt.

PETER INGELSE

Het is nauwelijks aan te nemen dat alle bewoners van het WNC voorstander van geweld waren. Na afloop heb-

**Artikel 140 blijft
elastieke bepaling
in rechtspraak**

ben velen zich van de vernielingen en andere ongeregelde daden gedistantieerd.

Wat zegt nu de Groningse rechtbank? Zij acht „aannemelijk dat het geweldsdag verzet tegen de ontruiming van het WNC is georganiseerd door een gestructureerd duurzaam samenwerkingsverband”, maar acht vervolgens niet bewezen, „dat het oogmerk van dit samenwerkingsverband was het plegen van misdrijven gedurende langere tijd”. De rechtbank nam aan dat de organisatie zich veel eerder richtte „op het eenmalig plegen van openlijke geweldpleging en van nauw daarmee samenhangende en daarvan niet in de tijd gescheiden andere misdrijven”.

Met andere woorden: één (voorgenomen) actie of project is onvoldoende voor strafbaarheid op grond van artikel 140, ook al gaat zo'n actie of project met meer dan een of zelfs vele misdrijven gepaard. Op zich een gelukkige beperking: een eenmalige actie rechtvaardigt natuurlijk nog niet de conclusie dat het „oogmerk” van de organisatie crimineel is.

Niettemin laat het vonnis de vaagheid en daarmee de elastieke toepassing van artikel 140 in stand. Zou bijvoorbeeld het WNC een of meer malen herkraakt zijn en de ontruiming telkens tot verzet hebben geleid, dan zou de rechtbank kennelijk wel op grond van artikel 140 veroordeeld hebben.

(zo maar een
een greep
uit een
serie juridi-
sche beschou-
wingen)

uit:

De Volkskrant
(juli '90)

OMDAT WE ONDANKS DE VERSCHILLEN TOCH SAMEN VERDER WILLEN.....

Op de hierna volgende paginaas vind je passages uit een aantal artikelen en discussie-stukken die eerder verschenen zijn in NN, Grachtenkrant, Aanzet, WNC-Nieuwsbrief en Rondbrief. Deze artikelen geven o.i. een globaal beeld over hoe er zowel onder ex-arresta's als mensen daarbuiten wordt gedacht over de gebeurtenissen m.b.t. de ontruiming van het Wolters Noordhof Complex en de periode erna. Ze geven echter slechts de gedachten van die mensen weer die geschreven hebben. Veel is niet op papier gezet, veel is niet bediscussieerd.

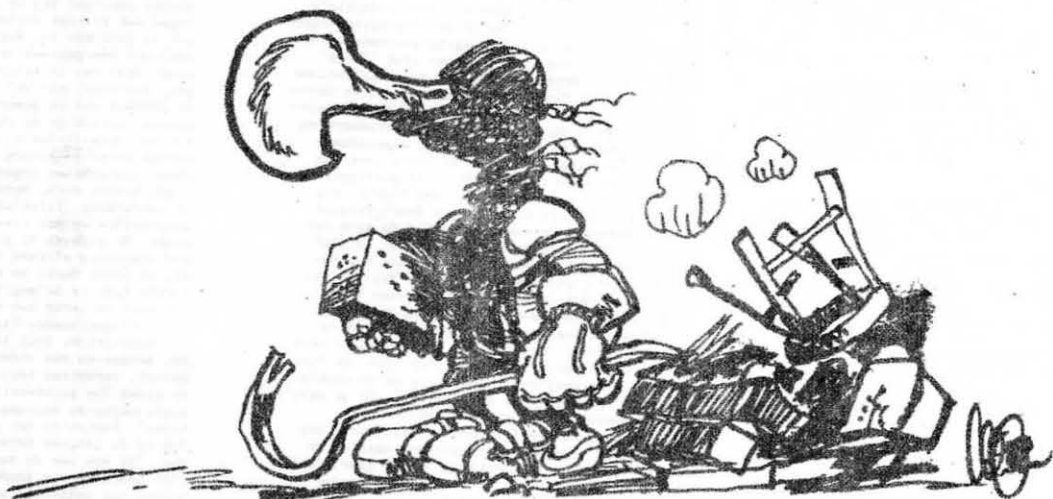
Veel van de genoemde standpunten zijn aan bod gekomen tijdens het evaluatie-weekend.

We hebben deze passages (nogmaals afgedrukt omdat het o.i. interessant is de diverse standpunten een-naast elkaar te zien, en omdat de discussie nog lang niet is afgerond.

M.n. de stukken uit de Rondbrief zullen voor veel mensen nieuw zijn. De Rondbrief volgde op de WNC-Nieuwsbrieven en had als doel de meningen van de ex-arresta's en andere direkt betrokkenen te inventariseren, om zo alvast een beeld te verschaffen met het oog op het evaluatie-weekend.

Op Pagina 23 staan 2 binnengekomen brieven n.a.v. de 3 verschenen Rondbrieven. Deze brieven zijn geplaatst omdat zij daar direkte kritiek op zijn. Het zijn twee meningen van velen.

DODO KRAKERIS KRAKERIS

Tot voor kort uitgestorven greacht species. Vervulde nuttige functie bij regulering van een gezond politiebested. Toenam van Yuppen, aandelen en HEAO-studenten in het milieu veroorzaakte bij D.K.K. fatale huiduitslag gevolgd door metamorfose tot ambtenaar of bankbediende. Op 25 mei 1990 werden, in een Groningse kelder echter nog 139, Kill!, Destroy! en VS uit Vietnam!-roepende exemplaren aangetroffen.

DISKUSSIE

Onderstaande is een terugblik op de ontruiming van het Wolters Noordhof Complex in Groningen. Niet een poging het hele verhaal nog eens vanaf het begin te vertellen, maar een balans, opgemaakt door een aantal direkt betrokkenen. Met als doel antwoord te geven op de vraag hoe het nu verder moet. Het stuk leunt sterk op en is een antwoord op het artikel 'Noodzaak tot herooverweging' van hdb in de allerlaatste Zwarte (5-7-'90).

Uit: AANZET nummer 23 (Wonen- special)
en in RONDBRIEF 1.

Wij met de deur in huis te vallen: de actie had met deze mensen niet doorgevoerd mogen worden. Maar te proberen kostte wat kost een minimaal aantal mensen bij elkaar te krijgen werd de politieke en persoonlijke weerstand bij de verbuken wel erg laag. Wanneer bijna een derde doorslaat en een deel er blijft van geeft niet eens te weten wat artikel 140 inhoudt, dan is er iets goed misgegaan. Dat doorslaan is belangrijk omdat zonder verklaringen niemand veroordeeld had kunnen worden en dus geen velen lange gevangenisstraffen (tot 2 maanden toe) hadden kunnen worden opgelegd. De prijs die de arrestanten nu al betaald hebben is te hoog geweest.

Tuch is de drang om zoveel mogelijk mensen bij elkaar te krijgen wel te begrijpen. Je verliest je huis en dan ga je niet zomaar weg. En we herinner(d)en ons ook nog het Oude Politiebureau dat vrijwel ontruimd kon worden en daarna nog anderhalf jaar lang een lege plek in de stad heeft opgeleverd. Dan wil je wel eens terugkomen. Maar zoals al gezegd: de prijs is te hoog geweest.

Het is iederdaad hard nodig na te denken over hoe we dat in de toekomst willen gaan doen. Onze ideeën over wat nodig is staan verderop in dit artikel. Eerst willen we ingaan op een aantal kritieken van hdb die volgens ons niet of niet helemaal kloppen.

Hdb citeert de steungroep: 'In het algemeen willen we stellen dat het overwinning is geweest van hen die nu vastzitten en er geen gewonnen gevallen zijn en dat ze in staat zijn geweest vanaf het begin tot het einde het initiatief in eigen hand te houden'. Zijn antwoord: 'Maar de realiteit is natuurlijk dat er slechts een illusie wordt hooggehouden. De illusie dat de kraakbeweging nog wel wat voorstelt, dat we in staat zijn de staat te konfronteren met veel geweld - terwijl de nederlaag militair gezien voor iedereen vantevoren vast staat. Maar de kracht van de illusie is dat het middel van de 'uitgelokte ontruiming' morgen weer door anderen gebruikt kan worden, want we bouwen onze nederlagen om in overwinningen.' Met dit soort redeneringen kun je ook beweren dat je verzetten tegen het nemen van vingerafdrukken een illusie omdat de smeris ze toch wel krijgt wanneer ze dat willen. Dat verzet in de bajes overbodig is omdat je bent overgeleverd aan de andere kant. Of dat een staking beter achterwege had kunnen blijven omdat hij niet gewonnen is. Om het nog maar eens in herinnering te brengen: we gaan niet ten onder in onze nederlagen, maar in de strijd die we niet geleverd hebben. Dit is geen pleidooi voor nederlagen, maar bedoeld om aan te geven dat verzet een subjectief belang kan hebben dat afwijkt boven de afloop. Bij Wolters is natuurlijk wel een hoge prijs betaald voor dat belang, maar dat wist niemand vantevoren. Dat er na de Tessel-schadestraat iets zou gebeuren van de kant van de staat was duidelijk. In de tweede kamer was gewist dat bij een volgende actie arrestaties zouden vallen. Maar een maand of langer vooruit had niemand verwacht. Wat dat betreft is Wolters een actie om van te leren. We verwachten dat dat ook wel zal gebeuren en dat het middel van de uitgelokte ontruiming niet gemakkelijk meer gebruikt zal worden.

Hdb sluit zich aan bij Ulrike Meinhof, die in mei '68 schreef: 'Tegen geweld loopt het gevaar geweld te worden als het handelen door de politie wordt bepaald, als machteloze woede in de plaats komt van rationaliteit, als een para-militaire aanpak van de politie met para-militaire middelen wordt beantwoord'. Bij de actie rond het WNC zou sprake zijn geweest van 'geweld' in bovenstaande zin. We kunnen ons voorstellen dat op het moment dat het artikel geschreven werd iemand tot zo'n stellingname komt. Maar aangezien inmiddels wel overduidelijk is geworden dat het verbouwen van het advocatenkantoor Vos, Seidel en Plas en het café Forum bepaald niet ieders toestemming had, om het zacht uit te drukken, komen de kaarten anders te liggen. We citeren even uit het vonnis van de rechtbank: 'Tenslotte merkt de rechtbank op dat de bewezenverklaring zich beperkt tot openlijke geweldpleging tegen de politie en het door haar ingezette materieel. De rechtbank acht niet wettig en overtuigend bewezen, dat verdachte's opzet mede was gericht op de geweldpleging tegen de overige in de tenlastelegging genoemde goederen, zoals de inventaris van het café 'Forum' en het kantoormeubilair van het advocatenkantoor Vos, Seidel en Plas. De rechtbank wijst er daarbij op dat in verklaringen van verdachte's mededaders wordt gesteld dat vantevoren afgesproken is geen geweld te gebruiken tegen eigendommen van particulieren en dat nu de actie 'voor een deel van de daders afkoudend op de gepleegde vernielingen is gereageerd'. Wat ons hierbij erg opvalt is het feit dat het Bureau Bedrijfsleven van de gemeente Groningen, dat bij de actie ook is aangepakt, niet genoemd wordt. Dat is niet alleen zo in het vonnis, maar in veel krantenartikelen die over de actie gingen. Wat dat betreft is er van 'tegen geweld' van onze kant 'geweld' gemaakt, door de politiek goed te verdedigen aanval gewoon te verzwijgen of te bagatelliseren. Iets waar we trouwens niet over klagen, maar wat we gewoon vaststellen. We vinden het overigens nogal voorbarig om te konkluderen dat er sprake is van 'geweld' als je maar een van beide kanten gehoord hebt. Dan het punt van de informatievoorziening: het is niet erg breed bekend geworden, maar op de bewuste dag zijn in Groningen 12.000 pamfletten waarin uitgelegd wordt waarom we niet zonder slag of stoot weggaan, in brievenbusen gestopt. Toch ook niet echt paramilitair 'geweld'. Nog wat over het geweld dat gebruikt is. Het aanpakken van het advocatenkantoor en het café

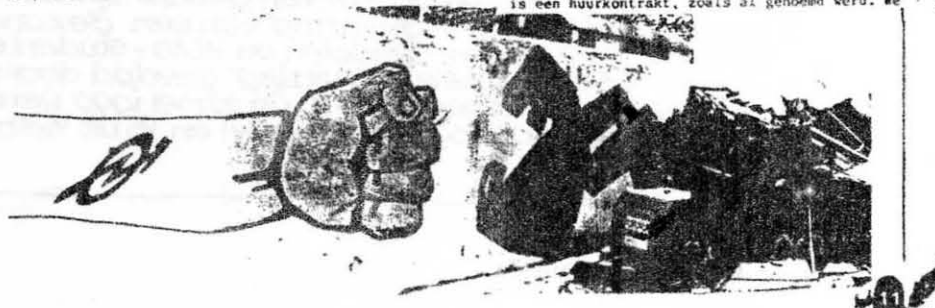
is zonder meer totaal af te wijzen. Al was het alleen maar omdat mensen van onze kant rare gedachten gaan krijgen over door ons uitgeoefend 'geweld'. Maar laten we even blijven: het kantoor draaide na twee dagen weer, er is geen dossier verdwenen en de eigenaar van 'Forum' had zelfs nooit kunnen dromen van de onbetastbare reclamecampagne die hem in de school is geworpen door een stelletje idioten dat zich niets gelezen laant liggen aan de politieke basis van de actie waar ze deel van uitmaken. Nadenken over hoe het politiek verder moet zal ook hiervoor een oplossing moeten vinden. Een hechtere organisatie is daarvoor zeker nodig maar daarvoor straks.

Pas toen we beelden op tv zagen over de actie begrepen we waarom we inderdaad heavy overgekozen zijn. Iedereen aangevoel hetzelfde gekloek, met overall, gasmaskers en helmen, terwijl de uitstraling er een was van 'we wijken niet'. Zo'n instelling lijkt ons niet te bekritiseren, ondanks dat er uiteindelijk wel geweken is en bovendien lijkt het ons goed om te memorieren dat de kleding en hulpmiddelen waardoor iedereen er hetzelfde uitzag defensieve middelen waren. Winst van de actie en de nasleep ervan vinden we het feit dat artikel 140 in het middelpunt van de belangstelling is komen te staan, sterker nog: in de burgerlijke media breed is afgeweken als middel om politiek-gemotiveerde slimmige activisten aan te pakken. We beschouwen dit als een relatieve overwinning van steungroepen, arrestanten en advocaten of in ieder geval delen daarvan. Overwinning omdat een strijdmiddel van de andere kant dat steeds vaker wordt ingezet teneinde de Europese bestrijding van militant activisme en terrorisme gelijkertje te schakelen en vooral veel gemakkelijker te maken om halt wordt toegevoerd. De vraag is uiteraard of het ook werkelijk tegengehouden zal worden. Verder is wat er gebeurd is natuurlijk geen onderdeel geweest van een systematische anti-repressiebeleid van onze kant. Vandaar: 'relatief', wat overigens ook slaat op het feit dat het nu opgerekte artikel 141 (openlijke geweldpleging), waarbij de ECHO-ploeg even 'schuldig' is als degene die stenen gooit, minstens zo gevaarlijk is als 140. We beschouwen het hoger beroep daarom ook als belangrijk. De strijd die we voeren zal nu, en in de toekomst, ook een strijd tegen de ontwikkelingen in het repressie-apparaat moeten zijn.

Het laatste punt dat we naar voren willen halen als helemaal niet zo negatief is iets wat hdb niet kon weten. Zowel in de actie als in de bajes en buiten, als in de steungroepen, is samengewerkt door mensen waarvan gezegd kan worden dat ze behoorlijk verbaasd waren elkaar bij de actie tegen te komen. Vroegere verschillen en tegenstellingen zijn blijven bestaan, maar het gemeenschappelijke belang heeft ook gezorgd voor een toenadering. Dat is op zich onbegrijpelijk zoals de Tosselschade heeft aangetoond, maar de situatie is nu nog steeds zo dat er mensen zijn die meer op elkaar betrokken zijn dan vóór de ontruiming, en ook willen bekijken wat er verder mogelijk en nodig is.

En dat is ook waar we het in de rest van dit artikel over willen hebben. Het zou onterecht zijn het beeld dat hdb van de gebeurtenissen rond het WNC en de stand van 'de beweging' achterst nog verder positief bij te stellen. Wij hebben ook nogal wat kritiek zoals in het begin van dit stuk ook al gebleken is. Wat WNC betreft: het is teveel een één-puntsactie geweest. Behoud van ons pand. Daar is, in veel bewustzijn, in verklaringen, analyses, etc wel het besef bijgekomen dat de plannen van de gemeente gericht zijn op een yuppie-centrum en op stadsvernieuwing ten bate van het bedrijfsleven, dat alles om in het nieuwe Europa beter te kunnen concurreren, maar er is amper systematisch nagedacht over wat we daar tegen kunnen doen, behalve dan het uitlokken van de ontruiming. Illusies over het buren van het pand hebben we ons overigens gelukkig niet gemaakt. De plek in de binnenstad van Groningen, op een steenvoer afstand van zowel het gemeentehuis als de Grote Markt en de rechtbank, is voor de andere kant te belangrijk om op welke manier dan ook over te laten aan een zootje 'geteisen' (stadsvernieuwinghouder Gietow.).

Een belangrijke fout is geweest het nalaten van het benaderen van andere groepen die zich, op hun manier, verzetten tegen de stadsvernieuwing, zoals de groep die geformeerd is uit verzet tegen het geprojecteerde museumland in het Verbindingskanaal. Contacten met dit soort groepen, en dan ook op de langere termijn moeten nagestreefd worden. 'En een van de noodzakelijkheden daarbij (het behouden van panden) is het stuwmeer weer opbouwen van politieke steun van andere groepen, ook al zijn we het soms totaal niet met ze eens', schrijft hdb, en dat is maar al te waar. Een tweede mogelijke oplossing om panden te behouden is een huurkontract, zoals al genoemd werd. We

zijn overigens bang dat kraken of gekraakt blijven wonen ondanks die mogelijke oplossingen onmogelijk gemaakt zullen worden. De leuze 'ideeën ontruim je niet, kraken gaat door' (een favoriet in de bijes en daarna) staat volgens ons nogal op de tocht. De vraag is of kraken (grotere panden en op grotere schaal) wel door zal gaan. Duidelijker: in het kader van de stedenconcurrentie zal kraken steeds verder ingeperkt worden, tot aan het onmogelijk maken toe. Wat de ideeën betreft: verzet zal blijven bestaan zolang onderdrukking bestaat, maar als we de leegloop van de 'beveging' sinds het midden van de tachtiger

jaren zien, kunnen we alleen maar vaststellen dat heel wat ideeën uit mensen ontruimd zijn. We schatten ook niet in dat op korte termijn voldoende steun georganiseerd zal zijn om de beveging weer een draagvlak te geven. En verder geloven we dat huren niet echt een oplossing is, tenminste tot nu toe is het dat niet geweest. De beslissing om een gekraakt pand te gaan huren is vaak het begin van een depolitiserend gevoel (het oude RKZ in Groningen), is onmogelijk (zoals bij WNC), of kan alleen maar zolang duren als de andere kant dat toestaat (zoals bij de Hafenstrasse, die volgens Lochte van het Bundes Kriminalamt binnen een jaar ontruimd zal worden). Verder zit het er niet in dat gemeentelijke autoriteiten mensen die zelfbepaald willen leven bij elkaar in een huis of straat zal laten wonen, gekraakt of gehuurd. Al dat tuig dat dan ook nog bij elkaar zit wordt alleen maar een brandhaard, en daar komt oorlog van, zoals we inmiddels weten. Toch is het belangrijk om vormen te vinden waarin het verzet tegen de stadsvernieling en vóór een zelfbepaalde manier van leven kan worden op- en uitgebouwd. De stadsvernieling is een belangrijke peiler van het verscherpte Europese marktgericht beleid en wonen, werken, leven is uiteraard wel iets wat ons dagelijks heel direct raakt. We willen daarom pleiten voor een echte 'krisniele vereniging', met een continuïteit, een mogelijkheid om te bediscussieren waarom op een bepaald moment welke keuzes gemaakt worden. Met flexibele axie, maar ook levensvormen. Waarin het verzet tegen de herstructurering doelmatig opgebouwd wordt en waarin (en waarbuiten) het ontwikkelen van zelfbepaalde kollektieve manieren van leven, wonen en werken bevust ter hand worden genomen. Wat dat betreft zijn we het niet eens met de zin: 'Een nieuw perspectief zal ook niet ontstaan door een vertwijfeld vasthouden aan of zoeken naar utopieën'. Bevrijding kan niet wachten tot na de revolutie, hoevel er een revolutie (op wat voor manier dan ook) nodig is om bevrijding geheel mogelijk te maken. Het lijkt ons niet goed om zo'n vereniging te beperken tot wonen en stadsvernieling. Ze zou meerdere deelstrijden bij elkaar moeten brengen. Per slot van rekening is ons leven ook niet in stukjes opgedeeld. Of beter: zou dat niet moeten zijn. Voor het opbouwen van een zo begrepen radi-kaal-linkse politiek en organisatie willen we ons graag inzetten.

Citaten uit de discussies over verraaden, hoe je je daar over voelt, en hoe je er mee om wilt gaan als er mensen met de smeris babbelen...

Het gebruik van art. 140 en het feit dat mensen gepraat hebben geeft aan hoe de staat met dit soort gebeurtenissen omgaat, maar het zegt weinig over hoe wij er voorstaan. Het evalueren van de ontruiming en de periode van gevangenhouding en verhoren zal geen antwoord opleveren op de vraag hoe in de toekomst voorkomen kan worden dat sommigen anders reageren op een bepaalde situatie dan de bedoeling was. Het is duidelijk dat het vernielen van dat café, of het uitgebreid vertellen over de rol van anderen, nogal schadelijk is voor het vertrouwen in elkaar, en wellicht erger dan de repressie die de staat tegen ons kan gebruiken.

★ Toch wil ik de mensen die zo ★
★ uitgebreid verklaard hebben niet ★
★ op voorhand op geen enkele manier ★
★ veroordelen. Ik kan het ze niet ★
★ kwalijk nemen als ze compleet ★
★ tegen de muren zijn opgegaan en ★
★ daardoor onder de verhoordruk van ★
★ alles hebben verklaard. Wat voor ★
★ mij ook zou schelen is als ze hun ★
★ verklaring (formeel) weer zouden ★
★ willen intrekken. (hoe groter de ★
★ verhoordruk hoe slechter de ★
★ kwaliteit van de verklaringen ★
★ lijkt me.) Mochten diegenen dat ★
★ niet zien zitten dan kan er wat ★
★ mij betreft vrijuit over hun ★
★ omstandigheden en redenen ★
★ gepubliceerd worden.

★ Ik zou een politieke ★
★ samenwerking met hun op de korte ★
★ termijn niet meer zien zitten. Dat ★
★ geld ook voor een evt. kollektieve ★
★ voorbereiding van het proces. Op ★
★ het persoonlijk vlak zou ik ze het ★
★ liefst wel zo veel mogelijk willen ★
★ blijven steunen.

NNxxx

★ Als je het verloop van de verhoren van ★
★ Nijmegen en Groningen op een rijtje zet, merk je dat oen ieder die ★
★ duidelijk maakte z'n/haar mond te houden, nauwelijks verhoord is. ★
★ De mensen zijn zelf er zelf verantwoordelijk voor en niet de aange- ★
★ wende repressie, zeker binnen de hier aangewende methode. ★
★ Mensen die samen met anderen politieke acties voeren, en daarna te- ★
★ genover de smeris of rechtbank verklaringen afleggen, waarbij ze ★
★ andere personen aanwijzen/ identiviseren, structuren bloot leggen of ★
★ zich distancieren van activiteiten(zonder die distantiering eerst ★
★ intern te bespreken), plegen voor mij politiek verraad. ★
★ Mensen waar ik/we mee samenwerken hebben geen verantwoording af te ★
★ leggen tegen over de smeris of de rechtbank.

NN100

Uit nieuwsbrief 5
en Rondbrief 1.

-De WNC axie van 26.5. was een goede axie, even afgezien van de tactiese en organisatoriese gebreken. Waarom? Omdat de axie heeft aangetoond dat het mogelijk is om met een relatief kleine groep mensen de orde flink te ontregelen, ongestoord te kunnen slopen en de smeris er van langs te geven. Dit is daarom belangrijk omdat de propaganda van de overheid de wil doen geloven dat ze als individu of in kleine groepen machteloos zijn tegenover de schijnbaar almachtige staat. Individuen en goed georganiseerde kleine groepen die duidelijk weten waar ze mee bezig zijn, vormen namelijk wel degelijk een bedreiging voor de heersende orde. Zij kunnen zeer effectief actief zijn en zeer moeilijk te pakken (b.v. rara). Vooral wanneer verschillende groepen bij bepaalde axies of campagnes besluiten samen te werken.

-We vonden het prima dat "grand-café" Forum gesloopt is. Jammer is dat dit niet de bedoeling was. Immers gezien de klantenkring was/is deze bonzencent een legitiem doelwit want naast hun woonhuizen en productie/beleidscentra zijn de amusementscentra van de machthebbers de plaatsen waar je ze direkt kunt raken. Sloop dus de volgende keer ook hun bordelen, casino's, hotels etc.

De oproepen aan de ex-WNC gevangenen zich te distancieren van de sloop van Forum ondersteunen de pogingen van de burgerlijke media een kunstmatige onderscheid te maken tussen zgn. goede (eerzame) krakersters en slechte krakersters.

- We vinden het jammer dat een groot deel van de mensen die kritiek hebben op de WNC-axie zich pas achteraf met de gang van zaken omtrent 't WNC bemoeit. En dan alleen vanwege die ene dag. Terwijl er 5 jaar aan vooraf zijn gegaan zonder dat er echt interesse was voor het WNC. Wij stellen dan ook voor om in het vervolg een meer actieve solidariteit en krietiese betrokkenheid met dergelijke (WNC) en andere soortgelijke "kraak"-initiatieven in praktijk te brengen ipv. moeilijk lopen doen als er niets meer van over is.

Ieder individu heeft het recht om zelf te besluiten of en wanneer zij/hij (gewapend) in verzet wil komen tegen de staat.

uit: Rondbrief 1
(sept. '90)

ENKELE AUTONOME AKTIEVISTEN ♀+♂

"Het is moeilijk, daar hebben we het ook met elkaar veel over gehad, dat we voor een belangrijk deel hier zitten voor een spontaan, nogal a-politiek deel van de actie. Het slopen van een cafe of andere prive-eigendommen die niets met de geschiedenis van het WNC te maken hebben, overschaduwen nu de dingen waar we wel

voor staan. Daar we evengoed niet zullen praten kunnen we ons ook niet verdedigen. Het maakt het zitten nog nuttelozer dan het al is. Maar met deze mooie vrouwen zullen we die maand erbij ook wel doorstaan"

uit: Nieuwsbrief 5
(juni '90)

HET WNC GAAT LANGER MEE DAN U DENKT?

Met dit stuk zal ik proberen enige (kritische) kanttekeningen te plaatsen bij de gebeurtenissen m.b.t. de ontruiming van het WNC. Ik streef hierbij niet naar volledigheid maar poog slechts een aantal punten aan te reiken die m.i. een rol zouden moeten spelen in de discussies over de toekomst van de 'kraakbeweging'. Dit stuk moet dus vooral niet beschouwd worden als zijnde een consistent artikel.

Wat de gemeenteraden zowel binnen als buiten de beweging vooral heeft beziggehouden is de geweldsfactor in de gekozen opstelling. Is de verbaring over en de kritiek van m.n. mensen binnen de beweging daarop terecht? Het antwoord is: ja en nee. Iedereen die de geschiedenis van het WNC enigszins heeft gevolgd kan tot geen andere konklusie komen dan dat de keuze voor geweld, voor een gewelddadige verdediging of offensief, niets meer en niets minder is geweest dan een logisch voortvloeisel uit de standpunten die het WNC vanaf het begin heeft ingenomen. Enige andere keuze zou hypocriet zijn geweest en zou de stellingnames van de afgelopen jaren van elke betekenis, van elke waarde hebben beroofd. De houding (in ieder geval naar buiten toe) van het WNC t.a.v. haar standpunten en principes, en t.a.v. datgene waar ze tegen streed is altijd (vrij) compromisloos geweest. Van enige concessies is zelden of nooit sprake geweest. Dat daaruit wel eens diskutabele konsekwenties voortvloeiden spreekt voor zich.

Die houding gaf het WNC ook een horzelfunctie naar de 'beweging' toe, want een dergelijke konsekwente en compromisloze opstelling hebben we de laatste jaren elders zelden of nooit gezien. Dit maakte het WNC ook niet altijd even populair in eigen kring.

Het WNC heeft ook altijd duidelijk gemaakt dat ze haar strijd zag als een 'vechten voor' en 'vechten tegen', in zowel de ruime als de enge betekenis van het woord. Ik wil hier voorlopig volstaan met de konklusie dat in een repressieve maatschappij als de onze, het gebruik van geweld onvermijdelijk en zelfs legitiem is.

Dat er ook in eigen kring kritiek is op de keuze voor geweld is een goed recht, maar de kritiek zoals die onder andere in de MN terug te vinden was, en waarin werd gesteld c.q. gesuggereerd dat de houding van de WNC-krakersters slechts een doodsteek betekende voor (alle) andere krakersters, was een volslagen onterechte en onzinnige. Hier worden oorzaak en gevolg omgedraaid. Wanneer, zoals werd gesteld, kraken d.m.v. een APV of andere wettelijke bepaling kan worden verboden, dan dient men niet het WNC daarvan de schuld te geven, maar de wetgever en/of de politieke macht. Want op basis van een grondige analyse kan men toch slechts constateren dat het verloop van de ontruiming slechts een excuus is voor het invoceren van een dergelijke bepaling, en dat men al daaraan voorafgaand zich ten doel stelt om uit te schakelen. De (enige ware) opstelling en ontruimingsstrategie bestaat niet. Ieder heeft het recht een andere keuze te maken maar men dient dat dan wel te doen op basis van zuivere argumenten.

Terecht is de opmerking dat de beweging kreatiever zou moeten zijn in haar opstelling en voor het binnenhalen van sukses. Da's waar. Er zit nog veel tussen aan de ene kant gewelddadig verzet/uitgelokte ontruiming en legalisatie op basis van de huidige wettelijke bepalingen aan de andere kant.

Het verbaast me toch ook enigszins dat de kritiek in onze eigen media niet ging over al diegenen die (al tijden) taal en pamfletten produceren vol politieke en revolutionaire pretenties maar in hun dagelijks functioneren aan geen enkele praktische konsekwentie daarvan gehoor geven; zoals daar zijn al die mensen die bij dreigende ontruiming, na allerlei radicale (papieren) aspiraties, hun pand voortijdig verlaten (het gros van de Stadhouderskade-bewonersters in '89) of zich (willen) laten uitkopen (Bulgakov en legio anderen). En als er dan werkelijk sprake is van een betrokkenheid, raakvlak, waarom waren dan slechts 139 mensen bij zo'n gigantisch complex betrokken?

Iedereen die het belang van deze zaak inzag was in de mogelijkheid om vooraf het antwoord op de dreigende ontruiming in een bepaalde richting te sturen; een andere richting dus dan waarvoor nu gekozen is. Maar het is natuurlijk aangenamer vanaf de zijlijn commentaar te geven.

In die zin kan men zich ook afvragen of men voor bepaalde gebeurtenissen niet mede-verantwoordelijk is door er niet (fysiek en psychisch) bij betrokken te zijn.

Kritiek op het gebruikte geweld van 26 mei j.l. heb ik echter ook.

Ten eerste vind ik dat geweld ten alle tijde doelgericht moet zijn. Niet zozeer omdat ik denk dat we daarmee de buitenwereld meer bekoren, maar puur omdat dat voor mezelf meer bevredigt en ik niet het gevoel krijg dat ik mijn doel voorbij schiet. Met de door ons gekozen opstelling wilden we iets bereiken, we hadden ook een boodschap. Daarvoor wil ik verwijzen naar het in Groningen huis-aan-huis verspreide pamflet. We hebben daaraan voorafgaande een bevuste keuze gemaakt waar we ons op zouden richten om dat doel het dichtst te benaderen.

Daarbij hoorde geen verbouwing van Forum, Capitool e.d. Er is iets mis wanneer ik dan hoor dat mensen achteraf het excuus gaan zoeken dat dat heeft plaatsgevonden omdat Forum een seksistische kroeg zou zijn. Hoe zit het dan met seksisme in eigen gelederen? En heeft er ook niet binnen 't WNC herhaaldelijk een discussie gespeeld over seksisme aldaar? Er is nadrukkelijk gesteld belendende panden te ontzien, afgezien van het Buro bedrijfsleven. Het getuigt van een a-morele en a-politieke houding dat een aantal mensen hebben gemeend deze afspraak aan hun laars te moeten lappen. Sterker, dat een enkeling onder deze mensen zelfs derden bedreigde die hen ervan wilden weerhouden. Is die opstelling niet even verwerpelijk als "het seksisme van de Forum-bezoekers"? Ik vind dat deze mensen open kaart zouden moeten spelen en proberen uit te leggen waarom zij meenden zich niet aan de afsoraken te moeten houden! Ze moeten eens uitleggen waarom zij dachten de andere betrokkenen te moeten opzadelen met emotionele

en juridische gevolgen van hun daad, en waar de anderen nadrukkelijk niet voor gekozen hebben!

Want waarom wel praten over het wel of niet omgaan met mensen die verklaringen hebben afgelegd, en niet over de gevolgen voor diegenen die afspraken aan hun laars lappen. Misschien zijn er zelfs wel mensen gaan verklaren omdat de ontruiming op een manier verlopen is die ze niet gewild hebben. Daarmee spreek ik nog geen waarde-oordeel uit over het verklaren!

Verklaren Ik vind het belangrijk met het oog op toekomstige acties om uitvoerig stil te staan bij het afleggen van verklaringen. Het is belangrijk dat de mensen die verklaringen hebben afgelegd open kaart spelen. Vooral omdat we kunnen leren hoe we ons psychisch kunnen weren tegen detentie en verhoren. Het is dus belangrijk om te kijken naar wat iemand heeft verklaard, waarom iemand heeft verklaard en wanneer

iemand heeft verklaard. Kortom: welke omstandigheden hebben een rol gespeeld bij het afleggen van verklaringen? Daarnaast is het even zo wenselijk dat mensen die geen verklaringen hebben afgelegd vertellen hoe dat gegaan is. Hadden ze wel moeilijke momenten, hoe hebben ze zich tijdens de verhoren gedragen, hoe zijn ze de isolatie doorgekomen, enz!?

Het streven zou moeten zijn om nooit verklaringen af te leggen. Dat is een persoonlijke en een politieke keuze. Ook wanneer acties tegen je zijn verlopen zou dat voorop moeten staan.

Het maakt voor mij ook nog verschil of personen die verklaard hebben, over andere mensen hebben gepraat. En wat hebben ze over anderen gezegd, en waarom?

Het stilstaan bij de omstandigheden waaronder is verklaard is erg belangrijk. Het zou kunnen zijn dat je mensen kan adviseren niet aan acties deel te nemen waarbij de pakkans en juridische gevolgen groot zijn, wanneer mocht blijken dat ze niet tegen bepaalde verhoormethodes kunnen of niet tegen alleen-zijn kunnen. Maar wanneer verklaardersters open kaart spelen geven ze anderen ook de kans om niet aan gelijksoortige acties deel te nemen wanneer de verklaardersters dat wel doen. Door open te zijn voorkomen ze ook een sfeer waarin mensen niet meer aan acties durven mee te doen omdat ze bang zijn 'verlinkt' te worden in de toekomst. Het is dus ook in deze van politiek belang dat deze discussie niet in de doofpot verdwijnt.

uit: Rondbrief 1
(sept. '90)

DE KRAAKBEWEGING.....

VOORKOMEN OF GENEZEN

Er zijn bij mij over de gebeurtenissen vragen blijven hangen. Het ging allemaal een beetje te voorspelbaar. De belangrijkste vraag waar ik mee zit: Hadden de 'staats(en)ondermijnende activiteiten' van de krakers niet voorkomen kunnen worden?

Ik denk het wel, maar uit strategische overwegingen heeft de overheid bewust de zoi laten eskaleren in de Groningse binnenstad. Ter genezing van de kraakbeweging.

Om deze gedachte enigszins met argumenten te onderbouwen, ga ik terug naar de ontruiming van de Tesselschadestraat in Amsterdam. Het is 20 november 1989.

Eveneens vroeg in de morgen werden er bij de kraakpanden in de Tesselschadestraat barrikades opgeworpen en in brand gestoken. De politie trad daar in eerste instantie uiterst stuntelig tegen op. In tegenstelling tot de Groningse krakers onlangs, vermeden de krakers in de Tesselschadestraat de directe konfrontatie met de politie en men trok zich terug in de panden. Later die ochtend krijgt de groep een 'vrijgeleide' naar buiten, niemand wordt gearresteerd.

Kamervragen volgden: Had de politie de plannen niet kunnen vrijdelen en waarom kregen de krakers een vrijgeleide? Cruciale vragen die eigenlijk nooit duidelijke antwoorden hebben gekregen. Naderhand bleek uit informatie, afkomstig van onder meer hoofdcommissaris Nordhold, dat de politie via informanten vrij nauwkeurig op de hoogte bleek te zijn vooraf van de krakersplannen. Toch kon het gebeuren dat er vrijwel ongehinderd barrikades opgeworpen werden en niemand daarvoor in de cel belandde.

Een kollektieve aanhouding was derhalve in ieder geval niet mogelijk. Men wist van de plannen van de krakers en dat die zich zouden vermommen, zodat niemand persoonlijk aansprakelijk kon worden gesteld. Over het 'waarom' artikel 140 nu niet werd toegepast, blijft het gissen. Het zou best eens te maken kunnen hebben met het Arrondissementsdistrict waar Amsterdam onderdeel van is. De rechters in deze stad staan vrij kritisch ten opzichte van toepassing van artikel 140. Kritischer dan bijvoorbeeld Groningen...

Vrijdagmiddag 25 mei arriveren sympathisanten bij het WNC. Er staat iets te gebeuren, zou je zeggen. Maar de politie denkt er duidelijk anders over, dan als ze zijn. Want die zelfde dag trekt de ME zich plotseling terug uit de binnenstad. Weekeinde natuurlijk he! In plaats van optimale, verhoogde paraatheid, blaast men de aftocht. Erg tactisch. De gevolgen zijn bekend.

Krakers konden vrij eenvoudig, in het eerste half uur, dat doen waarop justitie gehoopt had: Een ravage aanrichten. Enige uren later omsingelden de ME-troepen de omgeving van het WNC, noodtoestand werd uit de koelkast gehaald, in no time had men op zaterdag de beschikking over een zestigtal containers, die de straten effectief blokkeerden. Als ratten in de val en de meesten inmiddels vier weken in voorarrest.

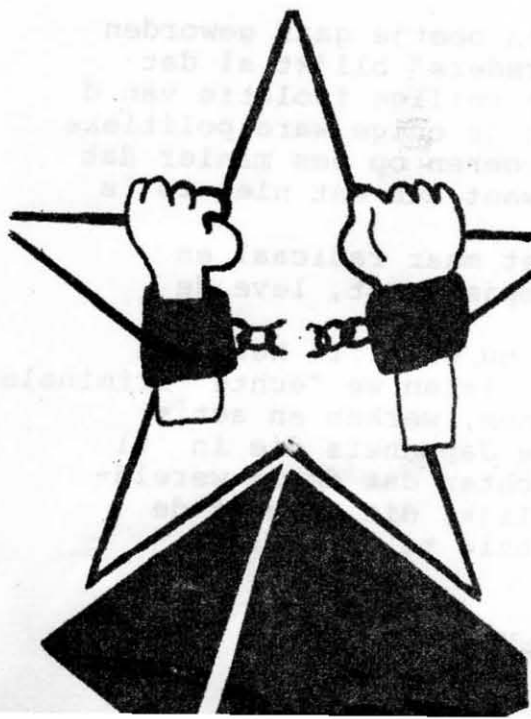
Zonder dat ik er overtuigende bewijzen voor heb, geloof ik er in dat de politie zowel bij de Tesselschadestraat als bij het WNC de barrikades had kunnen voorkomen, als men gewild had.

En de krakers nemen nog steeds te makkelijk aan dat maandenlang voorbereide acties min of meer openbaar voorbereid daar vergaderingen niet altijd aangekondigd werden via persoonlijke uitnodiging- niet uit kunnen lekken. Het vergt voor de toekomst een andere, minder geslaagde, voorbereiding. Een voorbereiding waarbij maar heel weinig mensen weten wat er te gebeuren staat.

Voorts poogt men de kraakbeweging te kriminaliseren. Tot nu toe slaagt men daar redelijk in. Maar de kraakbeweging zou de kraakbeweging niet meer zijn, als zelfs achter slot en grendel die kriminalisatie niet met gebalde vuistjes te lijf zou worden gegaan.

Arie Luyendijk, naam bij de redactie bekend.

uit: NN60
(28-6-'90)

GEWELD

"Over ~~en~~ zo" is Alex' zoveelste reactie op de gebeurtenissen m.b.t. de ontruiming van het Wolters Noordhof Complex in Groningen. Hij gebruikt de ontruiming van het WNC als voorbeeld om te stellen dat (dergelijke) hoogdrempelige en/of gewelddadige acties contra-productief en dus zinloos zouden zijn. Dat is echter maar de vraag. Essentieel om dat te beoordelen is namelijk wat het doel is van de actie en door wie en voor wie of wat dat doel is gesteld.

Alex suggereert in zijn artikel namelijk alsof het gebruik van geweld doel op zich was. Hij schrijft: "Wolters voerde een compromissloze strijd, tegen staat en kapitaal. (....). Maar in het algemeen waren de krakers van Wolters hun eigen leven aan het leiden, zoveel mogelijk los van de bestaande leefstructuren. De ontruiming werd beschouwd als een aanval op hun vrijstaat. (....). Het zou koste wat kost, hard tegen hard gaan tijdens de ontruiming. (onderstreping van schrijver dezes). Of de actie naar buiten toe enigszins begrijpelijk over zou komen, deed er niet toe. En of de actie negatieve gevolgen zou hebben voor 'overig' krakend Groningen, was al helemaal niet aan de orde."

In dit citaat zitten niet alleen een aantal pertinente onjuistheden, maar ook dubieuze simplificaties m.n. daar waar de suggestie gewekt wordt alsof er 2 groepen krakers bestaan: de Wolters-krakers en de anderen.

Dat de ontruiming van het WNC niet vreedzaam zou verlopen is een onmiskenbaar feit, maar niet vanwege het door Alex gesuggereerde geweld-om-net-geweld-idee.

Dat men zich lijfelijk tegen een ontruiming zou verzetten is een logisch voortvloeisel van de ideologie, stellingnames en houding die het WNC sinds de kraak heeft uitgedragen. (Op de inhoud daarvan wil ik hier niet ingaan; ik wil volstaan met te verwijzen naar de vele publikaties die vanuit Wolters zijn gepubliceerd). De strijd voor zelfbeschikking die het WNC voor ogen stond moest onvermijdelijk leiden tot gewelddadige confrontaties met het systeem en haar vertegenwoordigers die, vanwege de tegengestelde belangen, er alles aan gelegen was om die zelfbeschikking met alle middelen de kop in te drukken.

Het WNC is die consequentie van haar ideeën nooit uit de weg gegaan. Dat is m.i. een te respektieren houding. Velen hebben dezelfde pretentie, slechts weinigen volgen die consequentie daadwerkelijk.

Wanneer iemand de ideologie aanhangt, die ook het WNC aanhangt/-hing, dan kan men niet anders concluderen dan dat op weg naar verandering men vroeg of laat geweld zal moeten gebruiken, omdat "de andere kant" vroeg of laat geweld zal gebruiken om haar tegenstanders uit te schakelen. Daarom heeft men 26 mei geweld gebruikt en niet omdat men dat koste wat kost wilde.

Maar ook wanneer het doel van de WNC-krakers uitsluitend zou zijn geweest om hun eigen leven te leiden, zonder verdere politieke ideeën, ook dan zou ik het gebruik van geweld legitiem vinden wanneer dat het laatste redmiddel zou zijn om de eigenwaarde te behouden.

Het is een illusie om te veronderstellen dat zogenaamd laagdrempelige actie-methoden (per definitie) leiden tot grote aantallen deelnemers/te en wel omdat velen geen consequenties trekken uit hun pretenties en/of ideeën, en omdat die zogenaamde solidariteit (op dit moment) ook niet meer is dan een luchtkasteel.

OVER ~~en~~ ENZO

Mits de vorm zo laagdrempelig mogelijk wordt gehouden.

Terug naar het WNC: Zulke acties kunnen we momenteel missen als kiespijn. Ze lenen zich voor de overheid er uitstekend voor om zo te kriminaliseren en het strafrecht bij te schaven. Daar zit toch niemand op te wachten (behalve die enkele guerrilla-aktivist in spe). Velen zijn niet naar Groningen gegaan, omdat de actie veel te gewelddadig was. Dat is nooit goed: je wel betrokken voelen met de mensen die daar uit hun huizen gezet worden, maar niet mee kunnen doen op het moment dat het er op aan komt. Je voelt je aan de zijlijn staan van een gebeuren, waar je normaal gesproken aan mee zou doen maar die nu zo vreselijk ver van je af blijkt te staan. Als het even tegen zit, ga je ook nog eens aan jezelf twifelen, voel je je achtergesteld ten opzichte van diegenen die wel zijn gegaan.

uit: Grachtenkrant 261
(12-9-'90)

uit: Grachtenkrant 263
(okt. '90)

ANARCHISME IN THEORIE EN PRAKTIJK (?)

Diffuse continuïteit van revolutionaire politiek tegenover legalisties of antagonisties links, reformisties solidariteitswerk, collaboraterende ongedifferentieerde paranoia - ik word hier niet goed van, van dit semi-intellectuele gedoe vol verkeerd woordgebruik. Ik vraag me serieus af waar de mensen die dit soort artikelen schrijven mee bezig zijn. Het lijkt wel of ik een stel Stalinisten met elkaar hoor ouwehoeren over Het Volk, de te redden MASSA'S, onze VOORHOEDefunctie en DE REVOLUTIE.

Hou je g.v.d. eens bezig met menselijk te leven!

Dat hield voor mij o.a. in om naar het W.N.C. te gaan, en ook dat ik nadenk over de kraakbeweging, dat ik er artikelen over schrijf en lees enz. Maar dat toontje van jullie is walgelijk. Het is het ~~kxxxk~~je toontje van de stedelijke vergadering Grön (Gröningen, voor outsiders) die mensen voor de vergo daagt die zich maar even moeten verantwoorden, over politieke processen met omgekeerde bewijslast gesproken. Het is het toontje dat eerst gebezigd werd door de fascistoïde P.V.K. en nu opnieuw opsteekt in gesprekken over verklaarders.

En wel op de manier van: "ik ben tegen discriminatie hoor, maar ik hou gewoon niet van negers", wij kotsen de P.V.K. uit (we kotsen immers alles en iedereen uit) maar wat betreft verraders...."

Men distantieert zich aan de lopende band van iedereen die niet volgens de juiste normen beweegt in het juiste politieke kader, zelfs persoonlijke ruzies krijgen een politiek plakaat om zo mensen uit de groep te gooien.

Godverdomme, iedereen baalt van de dingen die zijn misgegaan en nog mis gaan, maar jullie zijn bezig met zondebokkerij.

Ik hoef niet bij de ware zuivere top te horen die de rest dicteert.

Hierbij distantieer ik me van jullie.

Nog even voor de duidelijkheid: ik distantieer me dus absoluut niet van het WNC en de rel.- Ik ben door jullie persoonlijk niet aangevallen, voel me ook niet aangevallen omdat ik zelfs volgens jullie normen niet verraden heb, ik ben ook niet in Forum geweest ofzo, dat is mijn frustratie niet. Ik vind het net zo goed shit dat Forum gesloopt is, dat mensen over anderen gepraat hebben. Maar jullie gaan te ver.

-Nog meer duidelijkheid: Deze brief is niet gericht tegen iedereen die tot nu toe in de rondbrief geschreven heeft. Er zaten wel degelijk toffe artikelen tussen en ik ben blij dat de rondbrief er is.

groetjes, B.

De mensen van het stedelijk Grön zijn zeker een beetje gaar geworden ofzo. Uit hun eerdere verhalen over o.a. "verraders" blijkt al dat ze zichzelf opsluiten met hun ideetjes, in een veilige isolatie van de rest van de maatschappij. Zij hebben immers de enige ware politieke lijn, en of iemand dat begrijpt, of ze actie voeren op een manier dat mensen erachter staan, interesseert ze niet, want als dat niet zo is dan is het de schuld van de media.

Zelf doen ze niets fout. Alles is goed, als het maar radicaal en revolutionair is en binnen hun enge groepsnormpjes past, leve de aanstaande revolutie.

Dit soort denken doet me toch al walgen, maar nu word 'ie helemaal mooi; de afzondering gaat nog niet ver genoeg, laten we "echte" kriminele kriminele verenigingen" opstarten om in te wonen, werken en actie te voeren. Weet je, dit doet me denken aan die Japanners die in '61 ontdekt werden op een afgelegen eiland; ze dachten dat de 2e wereldoorlog nog steeds bezig was. Jullie hebben gelijk, dit is echt de beste manier om een brede basis voor de Revolutie te kweken.

Eindhoven

hallo, lieve mensjes!

Dit is Grachtenkrant 255, omdat de gr.kr. van 4 weken terug nr. 253 was, hoewel de vorige 285 was. Misschien wordt de volgende wel gr.kr. 260. Of wie weet 259. Of beter: 254, want die hebben we nog niet gehad. Tsja, we zijn hier ook een beetje in de war. In de war? In war? In oorlog, jawel! De vroegere directeur-generaal op Binnenlandse Zaken (met de bvd op zak) heeft ons de oorlog verklaard en is volgens eigen zeggen glansrijk als overwinnaar uit de strijd gekomen. Daarbij heeft hij ruim 150 krijgsgevangenen gemaakt, van wie het overgrote deel nog binnen zit. Vergeef ons de term, maar dat is jargon bij een oorlog.

Volgens ons vergist Staatsen zich, al is het alleen maar ten dele.

Wat hen betreft heeft 'ie gelijk; maanden-, zelfs jarenlang heeft hij als een ervaren taktikus op het gebied van de opstandsbestrijding, als een sublieme leerling van generaal Frank Kitson (de expert van de counter-insurgency) geopereerd. D.m.v. des-informatie, hetze, kriminalisering, isolatie-kampagnes, opjutterij, media-misbruik, censuur en het gebruik van verfiend en van bot geweld heeft hij uiteindelijk de juiste sfeer gekweekt voor de vernietigende slag waarmee hij hun oorlog in één klap kon winnen. Het WNC kon worden ontruimd en het PKW volgde al snel zonder slag of stoot.

Hij heeft het zo goed voorbereid dat ook aan onze kant mensen zijn gaan twijfelen, of erger: zich/haar zijn gaan distancieren. WNC, dat stond voor chaos, zo dachten velen. En met chaos heb je niks te maken. Het ging zo ver dat mensen de verklaringen van het WNC over de dood van L. (openlijk) in twijfel begonnen te trekken. Bot, kil, vies. Ja, een chaos was het in het WNC, maar een toffe chaos.

Met mensen waar je op kon rekenen, die met elkaar iets hadden opgebouwd waar ze voor stonden. Solidariteit in de praktijk. Een antwoord op de eeuwige vraag: "Jullie zijn altijd overal tegen, waar zijn jullie nou eigenlijk vóór?" Zonder hoogdravend of pretentius te worden. En dat WNC hebben de "krijgsgevangenen" willen verdedigen, op hun manier. Ondanks het scala van technieken van opstandsbestrijding die tegen hen zijn ingezet. Ondanks de verhalen over de al jarenlange dood van de kraakbeweging. En ondanks de a-solidaire houding van vele (ex-)krakersters en andere activistes/n. Dat was hun keuze, en die keuze is door velen ondersteund. Dat er daarbij dingen zijn gebeurd waar -positieve en negatieve- kritiek op te leveren is, waar we over discussiëren moeten, dat staat buiten kijf. Dat is zeker noodzakelijk, dat willen we allemaal. Maar wat op dit moment belangrijker is, is dat de mensen die de keuzes gemaakt hebben en die nu weg zijn, die nu tussen 4 muren zitten, weer heelhuids op vrije voeten komen. Die mensen moeten ondersteund worden. Al was het alleen maar om de discussie ná hun vrijlating überhaupt te kunnen voeren. Maar dat is niet het beslissende punt. Waar het nu om gaat is dat het onze vriend/inn/en zijn die daar binnen zitten. Zo je wilt: kamerad/inn/en, ook volgens het jargon. En vriend/inn/en laat je niet stikken, die laat je niet in de steek, ook niet als je vindt dat ze fouten hebben gemaakt.

Niet iedereen hoeft 24 uur per dag bezig te zijn, maar met een beetje meer inzet van velen die nu zo'n grote bek hebben over de stomiteit van de actie in Groningen, zouden de mensen die nu wel 24 uur per dag bezig zijn (!) ook af en toe een beetje aan haar/zich zelf denken. Zodat niet juist zij het zijn die straks geen energie meer hebben, en dan ook niet aan de verdere discussie mee kunnen doen. En dat is wat we bedoelen als we zeggen dat Staatsen maar ten dele gelijk heeft. Bij een oorlog zijn er twee partijen, maar waar zijn jullie allemaal? De oorlog is nog helemaal niet afgelopen, ze zijn er nog maar net mee begonnen. Hier staan heftige dingen te gebeuren. Wie weet hoe lang deze mensen vast gaan zitten? Er wordt heel makkelijk gedaan over de verlenging met 30 dagen, en niet slechts voor enkelen. Ze smijten met art. 140, met een verbod op kraken, ontruimen panden op openbare orde en op brandveiligheid. Ze willen van ons af.

Verklaring uit Utrech

Bij de eerste voorbereidingsvergadering voor het discussieweekend n.a.v. de ontruiming van het W.N.C., bleek dat de aanwezigen niet meer gemotiveerd zijn om tijd en energie in de voorbereiding te steken. Hier zijn een aantal redenen voor:

Bij het W.N.C.-gebeuren zijn meer mensen betrokken als alleen de ex-arrestantentes en mensen uit de steungroep. Bijvoorbeeld de honderden mensen die deelgenomen hebben aan de ondersteuningsdemonstratie in Utrech en de mensen die er voor gekozen hebben om niet naar de ontruiming van het W.N.C. te gaan. De keuze voor een gesloten opzet van het weekend vinden we dan ook niet de juiste.

Daarnaast willen we niet blijven hangen bij de ontruiming en de nasleep van het W.N.C. De tijd en energie die het voorbereiden van het discussieweekend kost, willen we eerder steken in andere vormen van verzet. De ervaringen opgedaan bij de W.N.C.-ontruiming nemen we daarbij mee. Kortom, onze prioriteiten liggen ergens anders.

Utrech zou voor het weekend het deel over mensen die verklaard hebben, voorbereiden. Hierover hebben wij gesproken en daar is het volgende uitgekomen:

De opzet (mobilisatie o.a.) en wat er tijdens de ontruiming gebeurt is, speelt een belangrijke rol hierbij. Van te voren is weinig aandacht besteed aan de druk van het vastzitten e.d. en naderhand fixeert iedereen zich op de gevolgen (het verklaren).

De les die hier uit geleerd kan worden is dat het van belang is om mensen konstant zo goed als mogelijk is te informeren over vastzitten, verhoortechnieken etc. Het risico dat mensen alsnog doorslaan blijft bestaan.

Belangrijk is vervolgens hoe er mee omgegaan wordt. Omdat de nasleep van de vorige actie de voorbereiding van de volgende actie overlapt.

Behalve dat het van belang is om zorgvuldig om te gaan met mensen die verklaard hebben (omdat we ook verder moeten met het voeren van strijd) valt er geen recept te geven over hoe daarmee omgegaan moet worden.

Over dit probleem zullen we nooit uitgepraat raken, iedereen staat hier verschillend in. We moeten hier dan ook nooit uitgepraat over raken en ons realiseren en ons realiseren dat het doorslaan nooit voor 100% te voorkomen valt. Want voor het vastzitten valt uiteindelijk ook geen recept te geven, dat is telkens weer anders.

Verklaren tegen de politie is gewoon hartstikke stom. Maar een beweging die alleen bestaat uit "superrevolutionairen", zien we niet zitten, want die is gedoemd te verzanden.

Waar verbreed wordt, vallen spaanders.

Groeten uit Utrech.

HOE NU VERDER, EEN AANJET TOT DENKEN EN DISKUSSIE.

N.a.v. de 26ste mei is inmiddels al het nodige geschreven. Veel kritiek op de actie zelf, maar daarbij ook aanzetten tot een discussie over doelen, strategie en perspectief van de (kraak)beweging. De tendens in veel stukken is: de kraakbeweging bevindt zich maatschappelijk gezien in een isolement; 'gewelddadige' acties zoals de WNC-ontruiming zorgen ervoor dat ze steeds verder wegzakt in dit isolement, terwijl de repressie groter wordt. Hierop dient een antwoord gegeven te worden waarbij het belangrijk is dat we leren van opgedane ervaringen en gemaakte fouten.

In de praktijk gaat het echter vaak anders. We rennen van het een naar het ander, samenwerkingsverbanden bloeien op en donderen even hard weer in elkaar, gezamenlijkheid en continuïteit zijn vaak ver te zoeken, n.a.v. tijd om hier weer eens over na te denken en te praten.

Veel gehoorde kritieken zijn dat er tijdens vergaderingen eindeloos gezwaaid wordt, dat de helft onbegrijpelijk is, dat mensen er niet tussen komen enz. enz. een konklusie zou kunnen zijn dat de verschillen tussen mensen (op politiek en persoonlijk vlak) juist tijdens vergaderingen hoog opspelen waarbij de één praat in een taal die de ander niet begrijpt, de volgende daar over heen walst, er slecht naar elkaar geluisterd wordt, waardoor veel mensen vervolgens niet meer komen. Jammer, er moet een manier te vinden zijn waarop er wel zinvol gepraat kan worden en iedereen aan bod komt. Rondjes maken, op elkaar letten, elkaar uit laten spreken, luisteren. Tja, er is nix nieuws onder de zon.

Het is onmogelijk om vanaf dit punt te stellen dat er een draaiboek zou zijn met als titel: 'hoe nu verder'. Het voldoen aan een aantal van de in dit stuk aangehaalde voorbeelden zou er toe kunnen leiden dat de keuze voor verzet een veel minder vrijblijvende maar wel duidelijker keuze wordt. Anderzijds wordt er meer een balletje opgegooid in de richting van welke strategie daarvoor een goede zou zijn. Tot zover.

k o r t e c h r o n o l o g i e

november 1985: Het WNC wordt gekraakt.

- 26 mei 1990: Krakers★s en sympathisantes/n bouwen barrikades op straat uit woede tegen de dreigende ontruiming. Ze eisen de garantie dat ze in de panden kunnen blijven wonen en werken.
- 27 mei 1990: Na 31 uur komen de krakers★s vrijwillig uit de panden naar buiten en worden allemaal gearresteerd.
- 9 juni 1990: Alle gevangenen worden in voorlopige bewaring gesteld.
- eind juni 1990: Om onduidelijke reden worden 48 gevangenen vrij gelaten.
- 3 t/m 9 juli : Het proces voor de rechtbank in Groningen.
- 6 juli 1990: Behalve 2 arrestanten worden alle gevangenen uit hun voorarrest ontslagen.
- 17 juli 1990: De rechtbank doet uitspraak. Alle gevangenen krijgen 6 weken gevangenisstraf, waarvan 2 voorwaardelijk. De 2 "hcofdverdachten" worden veroordeeld tot 8 weken onvoorwaardelijk. Allen worden veroordeeld op grond van artikel 141 van het wetboek van strafrecht. Het door het openbare ministerie ten laste gelegde artikel 140 wordt door de rechtbank verworpen.
- 22 juli 1990: Ook de laatste twee gevangenen komen vrij.
- eind juli 1990: Zowel het openbaar ministerie als de krakers★s gaan in hoger beroep tegen de uitspraak.

De WAC info-nieuwsbrief

(kost)prijs f1.75

Er is geld nodig, voor deze info- nieuwsbrief,
en voor alle ideeën i.v.m. het Hoger Beroep en
de publiciteit, akties e.d. ervoor, tijdens en
erna... Stort dit gul en in grote en kleine hoe-
veelheden op Giro. 2819508 t.n.v. Steunfonds Basta.

